

Η ΠΑΡΓΑ

Περιεχόμενα

Κοινωνικά	2
Μικρές Ειδήσεις	3, 4
Δήμαρχοι της Πάργας	5
Γνωρίζετε ότι	6
Το Φως που έρχεται	6, 7
Παργινές Συνταγές	8
Τοπонуμικά Πάργας	8
Ακαδημία Π	9
Ιστορικά στοιχεία για τη Μητρ. Παραμυθιάς	10
Ανοιχτή επιστολή προς Μητρ. Παραμυθιάς	12
Φωτοσκίτσες	16

Περιοδική Έκδοση
του Ομώνυμου
Συλλόγου Παργινών
της Αθήνας

Οκτώβριος - Νοέμβριος -
Δεκέμβριος 2003
Έτος 9ο • Αριθ. Φύλλου 46
Μαρίτσας Κοτοπούλη 10
104 32 Αθήνα

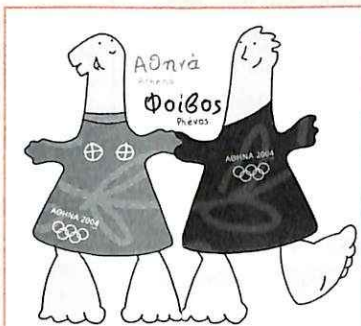
Η Ολυμπιακή Φλόγα

Ο Δήμαρχός μας Σπ. Νούσης και τον ευχαριστούμε πολύ γι' αυτό, μας πληροφόρησε πρώτους κατ' αποκλειστικότητα και το δημοσιεύουμε, ότι η Ολυμπιακή Φλόγα θα περάσει και από την Πάργα.

Το ραντεβού μαζί της θα είναι στις 6 Αυγούστου του 2004 στις 6:30 το απόγευμα στην πλατεία Ελευθερίας (Καρύδη) όπου θα την υποδεχθούν οι αρχές και οι πολίτες.

Θα την φιλοξενήσουμε μέχρι και το τέλος των παραολυμπιακών αγώνων σε ειδικό βωμό που θα έχει στηθεί.

Για να τιμηθεί η φλόγα θα

Η μασκώτ των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004

σημαιοστολιστεί η πόλη, δίπλα δε στον βωμό θα στηθούν η ελληνική και η ολυμπιακή σημαία. Η τελετή θα πλαισιωθεί με μουσική και εκδηλώσεις οι οποίες θα ανακοινωθούν από τον Δήμο. Θα είμαστε όλοι εκεί γιατί η τιμή για την πόλη μας είναι μεγάλη.

2004 ΕΥΧΕΣ

✘ Από τον Πρόεδρο Αθ. Βέργο και το Δ.Σ. του Συλλόγου μας για ένα Ευτυχισμένο και Δημιουργικό Έτος!

✘ Ο Δήμαρχος της Πάργας Σπ. Νούσης και το Δ.Σ. εύχονται σε όλους τους Παργινούς Καλά Χριστούγεννα και ευτυχισμένο το 2004!

✘ Ο Νομάρχης Πρέβεζας Βασ. Ιωάννου και το Ν.Σ. εύχονται στους κατοίκους του νομού Καλά Χριστούγεννα και ευχές για υγεία, ευτυχία και ευημερία για το νέο έτος!

Κοινωνικά Πάργας

Γεννήσεις

- Ο Νικόλαος Παπανικολάου του Αποστ. (Ανθούσα) και η σύζυγός του Μόνικα Γιολάντα Κρεμς απέκτησαν αγόρι στις 12-8-03.
- Ο Χρήστος Αηδώνης του Γεωργίου και η σύζυγός του Παρασκευή Θέμου (Αγιά) απέκτησαν αγόρι στις 10-8-03.
- Ο Ηλίας Κώνστας του Σπυρίδωνα και η σύζυγός του Βασιλική Κοτσοβίτη (Από Αγιά) απέκτησαν κορίτσι στις 3-9-03.
- Ο Ευάγγελος Γκίζας του Γεωργίου και η σύζυγός του Αρετή Θεοδοσίου (Αγιά) απέκτησαν κορίτσι στις 26-9-03.
- Ο Τριαντάφυλλος Παίλας του Ιωάννη και η σύζυγός του Μαρία Σταμάτη (Αγιά) απέκτησαν κορίτσι στις 10-8-03.

Γάμοι

- Ο Γεώργιος Βέκιος του Πάσχου (Ανθού-

σα) και η Bircit Jurchen του Rudolf τέλεσαν τον γάμο τους στις 11-10-2003.

- Ο Κυριάκος Μπότσιος του Ευαγγέλου (Αγία Κυριακή) και η Μαριάννα Μπούα του Γεωργίου (Πάργα) τέλεσαν τον γάμο τους στις 18-10-2003.
- Ο Νικόλαος Γκογκοζώτος του Σταύρου (Πάργα) και η Ελένη Παπανίκα του Σταύρου (Πάργα) τέλεσαν τον γάμο τους στις 8-11-2003.

Θάνατοι

- Στις 12-10-2003 απεβίωσε η Μαρία Λένη σύζυγος του Βασιλείου, ετών 76.
- Στις 12-10-2003 απεβίωσε ο Κων/νος Πετρονάκος του Ανδρέα, ετών 84.
- Στις 31-10-2003 απεβίωσε ο Κων/νος Ντέλλας του Χρήστου, ετών 68.
- Στις 01-12-2003 απεβίωσε η Κων/να Κάσια σύζυγος του Γεωργίου, ετών 67.

Σπύρος Μελετζής

Έφυγε από τη ζωή σε βαθεία γεράματα στις 13-11-03 ημέρα Πέμπτη ο Σπ. Μελετζής. Στις 18-11-03 ημέρα Τρίτη στις 3:30 έγινε η κηδεία από το Α' Νεκροταφείο Αθηνών με δαπάνη του Υπουργείου Πολιτισμού.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου μας εκφράζει τη βαθεία του θλίψη για το θάνατο «ενός πρωτοπόρου της Ελληνικής φωτογραφίας που αφηγήθηκε με το φακό του την Ιστορία της

Εθνικής Αντίστασης». Το έργο και η προσφορά του Σπ. Μελετζή έχουν αναγνωριστεί και ο ίδιος είχε κατ' επανάληψη τιμηθεί, με κορυφαία διάκριση την απονομή του Σταυρού του Φοίνικος από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Κωστή Στεφανόπουλο το 1995.

Στο αρχείο του Σπ. Μελετζή συναντάμε φωτογραφίες της Πάργας που μας φέρνουν σε άλλες εποχές, πολλές φωτογραφίες υπογραμμένες από τον ίδιο βρίσκονται στα χέρια φίλων του Παργινών.

Ενισχύσεις-Συνδρομές

- 5 € Κέλυ Βασιλά.
- 10 € Λέχτρα Ντρίκα, Βασ. Δέσκα, Ελευθέριος Κουρσάνης.
- 15 € Ιωάννης Δέσκα, Χαριτίνη Δέσκα, Ελένη Κωστήρα.
- 20 € Μίκα Δράκου, Μιχάλης

- Αποστολίδης, Γρηγόρης Χορμοβίτης, Κων/να Ντρίκα Παπαγεωργοπούλου, Ιωάννα Βάσσου, Όλγα Δεσύλλα, Δημήτριος Πανούσης.
- 30 € Νίκη Δέσκα, Γαρυφαλιά Κόκορη.
- 40€ Ελευθέριος Δέσκα.
- 50€ Ανώνυμος.
- 70 € Αλέκος Μπούργος.

Παιδιά από την Αθήνα που πέρασαν στα ΑΕΙ

Φωτεινή Πατέρα του Σωτηρίου, Επιστήμης Υλικών του Φυσικομαθηματικού Τμήμ. Πατρών Καρποδίνης Θουκιδίδης του Αλεξάνδρου, Μηχανικών Οικονομίας & Διοίκησης Πανεπ. Αιγαίου

Σημείωμα του ΕΚΔΟΤΗ

Σε αυτό το φύλλο ξεχωρίζουν οι παρακάτω ενότητες.

- Η ιστορική αναδρομή στην μητρόπολη Παραμυθιάς από το βιβλίο του Φ. Οικονόμου «Η Εκκλησία της Ηπείρου» 1982.
- Η ανοικτή επιστολή προς τον Σεβ. Μητροπολίτη κ.κ. Τίτο που εκφράζει προβληματισμούς πατριωτών μας όπως αυτοί φτάνουν στο Σύλλογό μας.
- Η συνέχεια των τοπωνυμίων όπως αυτά έχουν διατηρηθεί ανά τους αιώνες.
- Ακόμη παρουσιάζουμε για πρώτη φορά τις προσωπικότητες των δημοτικών αρχόντων που πέρασαν από την πόλη μας από το 1947 έως και σήμερα ξεκινώντας από τον σημερινό Δήμαρχο Σπ. Νούση.

Ο εκδότης εύχεται σε όλους τους αναγνώστες του περιοδικού μας Καλά Χριστούγεννα και Ειρηνικό το 2004.

Δωρεά

Εις μνήμην του συζύγου της Ελευθερίου Δράκου και των κουνιάδων της Δημητρίου Δράκου και Έλλης Βουρεκά, η Νίκη Δράκου εδώρησε για το γραφείο του Συλλόγου μας μία συσκευή τηλεόρασης. Το Δ.Σ. ευχαριστεί την πρώην Γεν. Γραμματέα του Συλλόγου μας.

Εκλογές

Θα επιθυμούσαμε τα μέλη μας να συμμετάσχουν στο ψηφοδέλτιο των εκλογών του Συλλόγου (18-1-04) και θα πρέπει έως και τις 15-1-04 να υποβάλλουν αίτηση ταχυδρομικά ή μέσω fax (210-5237773) στα γραφεία του Συλλόγου μας.

Το Δ.Σ.

Η ΠΑΡΓΑ

Ιδιοκτήτης: Σύλλογος Παργινών Αθήνας-Πειραιά-Περιχώρων «Η ΠΑΡΓΑ» - Μαρίας Κοτοπούλη 10, • 104 32 Αθήνα • Τηλέφωνο Γραφείου: 210 5225788 • Fax: 210 5237773
 Σύνταξη: Δ.Σ. Συλλόγου • Εκδότης-Διευθυντής: Βέργος Αθανάσιος, Πετμεζά 16, 11743 Αθήνα
 Τηλ.: 210 9240940 • Δημοσίες Σχέσεις: Δέσκα Λίτσα • Τηλ.: 210 3822128
 Εμβάσματα: Βουρεκά Ευαγγελία, Αιγαίου 57, Τ.Κ. 17123, Ν. Σμύρνη • Τηλ.: 210 9316525
 Στην Πάργα εισπράττουν οι: Γκούλιουρα-Γκούνα Τασία, Ανδρέου Ντόβας Γεώργιος, Λένης Κ. Γεώργιος, Χαμάλογλου Ιωάννης • Παραγωγή: Press Line, Μάγερ 11, Τηλ.: 210 5225479
 Τα άρθρα δεν εκφράζουν κατ' ανάγκη και τις απόψεις του Συλλόγου

Μικρές ειδήσεις • Μικρές ειδήσεις • Μικρές ειδήσεις • Μικρές ειδήσεις • Μικρές ειδήσεις

Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Πάργας

Σύμφωνα με την εφημερίδα της κυβερνήσεως, τον αριθμό φύλλου 242 την 21η Οκτώβρη του 2003, με το υπ' αριθμ. 275 προεδρικό διάταγμα, γίνεται μεταφορά αρμοδιοτήτων του Λιμενικού Ταμείου Ν. Πρεβέζης προς Δήμους Πάργας και Φαναρίου και σύσταση διαδημοτικού Λιμενικού Ταμείου, με την επωνυμία «Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Πάργας».

Το Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Πάργας θα λειτουργεί ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου σύμφωνα με τις διατάξεις του προεδρικού διατάγματος 410 του 95 και θα ανήκει στις αρμοδιότητες του σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 28 του νόμου 2738/99 όπως ισχύει.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 26 του Ν. 2736/1999 (Α' 160), όπως η παρ. αντικαταστάθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 26 του Ν. 3013/2002 (Α' 102), η δε παρ. 2 συμπληρώθηκε με την παρ. 12 του άρθρου 11 του Ν. 2839/2000 (Α' 196).

2. Τις ρυθμίσεις του άρθρου 29Α του Ν. 1558/1985 που προστέθηκε με το άρθρο 27 του Ν. 2091/1992 και τροποποιήθηκε με την παρ. 2α του άρθρου 1 του Ν. 2469/1997 (Α' 38).

3. Την ΔΙΔΚ/Φ 1/2/22875/31.10.2001 Κοινή Απόφαση του πρωθυπουργού και του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης -Ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης- (ΦΕΚ 1480/8/31.10.2001).

4.α. Τις γνώμες αριθμ. α) 13/2001 του Δημοτικού Συμβουλίου της Πάργας και β) 112/2000 του Δήμου Φαναρίου.

β. Το γεγονός ότι παρήλθε άπρακτη η τασσόμενη από τις διατάξεις της παρ. 5 άρθρ. 26 Ν. 3013/2002 προθεσμία, για τους Δήμους Πάργας και Φαναρίου, όπως αποδεικνύεται με τα 3474/2.7.2003 και 4394/2.7.2003 αντιστοίχως, έγγραφα τους.

5. Το γεγονός από τις διατάξεις του παρόντος δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

6. Την 215/2003 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, με πρόταση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας και του Υφυπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Μεταφέρονται οι αρμοδιότητες του Λιμενικού Ταμείου Ν. Πρεβέζης που αφορούν τους Δήμους Πάργας και Φαναρίου στους Δήμους αυτούς και συνίσταται νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, με την επωνυμία -Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Πάργας- και έδρα το Δήμο Πάργας, το οποίο λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ/τις 410/95 (Α, 231) και ασκεί τις αρμοδιότητές του, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 28 του Ν. 2738/99, όπως ισχύει.

Άρθρο 2

Η εφαρμογή του παρόντος αρχίζει από το διορισμό των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του συσταμένου Δημοτικού Λιμενικού Ταμείου Πάργας.

Στον υφυπουργό Εσωτερικών, δημόσιας διοίκησης και αποκέντρωσης αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος.

Αθήνα, 9 Οκτωβρίου 2003

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

Οι Υπουργοί
Υφυπ. Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης
και Αποκέντρωσης
Λ. ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ

Εμπορικής Ναυτιλίας
Γ. ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ

Μπαίνει τάξη στην οικιστική ανάπτυξη. Σημαντικά πολεοδομικά έργα εντάχθηκαν στο Π.Ε.Π.

Σειρά σημαντικών πολεοδομικών έργων που θα συμβάλουν αφενός στη σωστή οικιστική οργανωτική ανάπτυξη δήμων της Ηπείρου και ταυτόχρονα θα επιλύσουν πολλά προβλήματα που αποτελούν τροχοπέδη στην αξιοποίηση ιδιοκτησιών, εντάχθηκαν στο περιφερειακό επιχειρησιακό πρόγραμμα (ΠΕΠ) πρόκειται για πράξη εφαρμογής ρυμοτομικών σχεδίων, αναθεωρήσεις και επεκτάσεις γενικών πολεοδομικών σχεδίων (Γ.Π.Σ.) και Σχεδίων Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτών πόλεων (ΣΧ.Ο.Ο.Α.Π.) σε 17 δήμους της Ηπείρου με συνολικό προϋπολογισμό 2.061.235,73 ευρώ.

Στό σχέδιο Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης (ΣΧ.Ο.Ο.Α.Π.) συμπεριλαμβάνεται και ο Δήμος Πάργας με τον χαμηλότερο προϋπολογισμό 42.856,91 ευρώ. Φορέας υλοποίησης του έργου είναι ο Δήμος Πάργας.

Επιστολές προς το Σύλλογο

Προς: Σύλλογο Παργινών Αθήνας

Πάργα 6 Νοεμβρίου 2003

Αγαπητέ Θανάση,

Κατ' αρχήν θα ήθελα να σε συγχαρώ για την πετυχημένη έκδοση της εφημερίδας.

Μέσω της εφημερίδας μαθαίνουμε εμείς οι νεότεροι γεγονότα που διαδραματίστηκαν σε άλλες εποχές.

Διαβάζοντάς τα είναι σαν να διαβάζουμε ένα πολύ ζωντανό παραμύθι.

Μαθαίνουμε πως ήταν η ζωή στη μικρή μας πόλη.

Μαθαίνουμε ήθη και έθιμα που έχουν εκλείψει.

Συνεχίστε την καλή προσπάθεια.

Μπορώ να πω και μια ιδέα;

Γιατί στο επόμενο τεύχος δεν βάζετε ήθη και έθιμα της Πάργας την περίοδο των Χριστουγέννων; Και αν υπήρχε και

Συνέχεια στην επόμενη σελίδα

Μικρές ειδήσεις • Μικρές ειδήσεις • Μικρές ειδήσεις • Μικρές ειδήσεις • Μικρές ειδήσεις

Εικόνα Αγίου Νικολάου Πάργας

Βρίσκεται στον Καθεδρικό ναό του Αγίου Νικολάου πολιούχου της Πάργας. Το 1996 μετά από πρόταση του σημερινού Προέδρου και επί προεδρίας Ηλία Ζώτου ψηφίστηκε ομόφωνα η κατασκευή φορητής ασημένιας εικόνας διαστάσεων 0,60x0,90cm.

Ο Σύλλογός μας εκτιμούσε ότι μέχρι το Πάσχα του 1997 θα την είχε παραδώσει στον Ναό. Ορίστηκε επιτροπή από τους Αθ. Βέργο, Μαρίνα Τζάκου και Κέλυ Βασιλά για την ευθύνη της εικόνας και την συγκέντρωση χρημάτων.

Η εικόνα φιλοτεχνήθηκε από το εργαστήριο «Ηλία Κατσακούλα και υιός» που βρίσκεται στην

Μάιος '97. Η. Κατσακούλας.

οδό Φιλοθέης 13 δίπλα στην Αρχιεπισκοπή Αθηνών. Το βάρος της σε ασήμι είναι 3.200gr. Τα αιογραφημένα μέρη της εικόνας (που είναι ζωγραφική σε μουσαμά επικολλημένα με ξύλο) είναι δωρεά της αείμνηστης Ελένης Βασιλά.

Το κόστος της εικόνας ήταν 950.000 δρχ. συν 50.000 δρχ. η βάση περιφοράς και η κορνίζα. Το χρηματικό ποσό που συγκεντρώθηκε με απροσδόκητη ευκολία προήλθε από τους απανταχού Παργινούς και όχι μόνο.

Πέρα από την ορισθείσα επιτροπή, στην Πάργα συγκέντρωνε χρήματα η αείμνηστη Μαρία Φασούλη και από τους Παργινούς της διασποράς του εξωτερικού. Επίσης μεγάλο χρηματικό ποσό συγκεντρώθηκε από τους υπαλλήλους του Δήμου Αθηναίων. Το κληροδότημα «ΒΑΣΙΛΑ», ο μοναδικός φορέας στον οποίο απευθύνθηκε και εγγράφως ο Σύλλογός μας αρνήθηκε να συνδράμει.

Η εικόνα μεταφέρθηκε στην Πάργα με Ι.Χ. από τον Γιάννη Κόντο μέλος του Συλλόγου μας. Παραδόθηκε στον Ναό του Αγίου Νικολάου στην Πάργα στις 11 Αυγούστου του 1997 στις 7μ.μ. στον τότε Ιερέα Εμμανουήλ Λιανουδάκη από τον τότε Πρόεδρο Ηλία Ζώτο τον αείμνηστο αντιπρόεδρο Δημήτριο Δράκο μέλη του Δ.Σ. και Παργινούς. Η εικόνα έχει εγχάρακτη στο κάτω δεξί μέρος την χρονολογία 1997 και βρίσκεται δίπλα στον άμβωνα σε ειδική βάση που διευκολύνει την περιφορά που γίνεται κάθε χρόνο ημέρα μνήμης του Αγίου στις 6 Δεκεμβρίου στις 10 π.μ.

Συνέχεια από τη σελίδα 3

καμιά ιδιαίτερη συνταγή για την εποχή αυτή; Νάσθε πάντα καλά!
Σας χαιρετώ Γεωργία Κων. Τσίνα

Προς: Σύλλογο Παργινών Αθηνών Πάργα 15-10-03

Η ηγγαία ευσέβεια είναι θείο δώρο. Δεν είναι τυχαία και τόσα χτισμένα παραδοσιακά εκκλησάκια που βρίσκονται σκόρπια στον απέραντο ασημοπράσινο ελαιώνα της Πάργας. Η πίστη προς το θεό υπήρχε και θα υπάρχει, και τα εκκλησάκια χτίστηκαν από ταπεινούς κι ευσεβείς Παργινούς αρκετά χρόνια πριν. Σε πολλά από αυτά ο χρόνος έχει αφήσει επικίνδυνα τα σημάδια του. Αρκετά όμως από αυτά ανακαινίστηκαν και ξαναβρήκαν την παλαιά τους αίγλη. Σε όλα αυτά μπροστάρης και γεμάτος όρεξη για έργα και πράξεις βρίσκεται ο νεαρός παπα-Γιώργης της Πάργας και το αξιο εκκλησιαστικό επιτελείο του κι όχι μόνο... Τα εκκλησάκια είναι πολλά και διάσπαρτα μέσα σε ελαιοκτήματα όπου ιδιοκτήτες και όμοροι γείτονες πρωτοστάτησαν για τις επισκευές τους με προσφορά εργασίας κι όχι μόνο. Όλα αυτά έγιναν κάτω από την αυστηρή καθημερινή επιτήρηση του παπα-Γιώργη με πιο κοντινό συνεργάτη, τον δραστήριο, άοκνο και βαθιά θρησκευόμενο Λάκη Δημουλίτσα με τον ικανό και πάντα επίκαιρο πρόεδρο των Αποδήμων Παργινών Θανάση Βέργο που αθόρυβα και σεμνά συγκινεί με λόγια και έργα, το σεμνό και ταπεινό επιτελείο όλων των επιτρόπων. Η προσφορά από ντόπιους απλούς πιστούς κατόρθωσε και ανακαίνισε με αξιόλογες εργασίες και από το στέργημά τους τις παρακάτω εκκλησίες: Άγιο Σπυρίδωνα στο Βάλτο, τον Άγιο Βασίλειο στη Ράχη, τον Άγιο Τρύφωνα, τον Άγιο Προκόπη, τους Αγ. Αναργύρους, Αγ. Γεώργιο και έπεται συνέχεια.

Η κίνηση αυτή με τη χάρη του Θεού ζέστανε τις ψυχές των Παργινών και στις εορτές και πανηγύρεις τα εκκλησάκια αυτά πλαισίωσαν πλήθος κόσμου, ντόπιοι και ξένοι. Στη μνήμη των Αγίων αναβίωσαν τα παλιά πανηγύρια με κατανυκτικές λειτουργίες και πάνδημη συμμετοχή. Στις μικρές ανακαινισμένες αυλές τους την παραμονή το βράδυ και την ημέρα της γιορτής των στήθηκαν χοροί, προσφέρθηκαν άρτος, τοπικά γλυκίσματα, λουκουμια, παραδοσιακοί μεζέδες και άφθονο κόκκινο κρασί. Ξαναζωντάνεψαν μνήμες του παρελθόντος, ήθη και έθιμα.

Θα ήταν μεγάλη παράλειψη να μην αναφερθούμε και τιμήσουμε τη μνήμη του εκλιπόντος συμπατριώτη μας Ιωάννη Χιονίδη, ο οποίος σοβαρά και ταπεινά, με βαθιά πίστη, θεία έμπνευση και αφοσίωση, απερίσπαστος ανακαίνισε με πολύ μεράκι και τέχνη στο παραδοσιακό τους στυλ τους Ιερούς Ναούς Αγίου Δημητρίου, Αγίων Αποστόλων και όχι μόνο έχοντας πάντα δίπλα του ως πολίτιμο βοηθό τον Παύλο Μπέλλο.

Χαιρετίζουμε την θεάρεστη κίνησή τους και ευελπιστούμε ότι όλοι οι απανταχού Παργινοί θα συμβάλλουν με οποιονδήποτε τρόπο, ταπεινά στο έργο της μικρής αυτής ιεραποστολής.

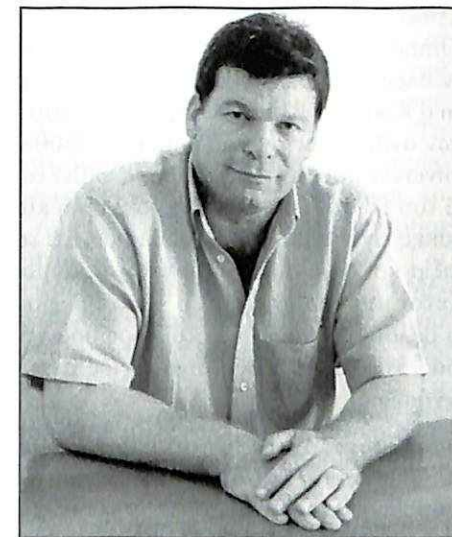
Ένας προσκυνητής

Κληροδότημα «Β.Ε. ΒΑΣΙΛΑ»

Συμπληρώθη το 5ο μέλος της Επιτροπής του κληροδοτήματος Βασιλά που επί πολύ χρονικό διάστημα υπήρξε κενό από τον Χρ. Σπ. Ζούλα. Η 5μελής επιτροπή απαρτίζεται από τους: Σπυρίδωνα Κύργιο (Πρόεδρος από το 1994), Σπυρίδωνα Νούση (Αντιπρόεδρο), Σπυρίδωνα Πηγή (Ταμία), Σπυρίδωνα Λέκκα (Μέλος), Χρήστο Ζούλα (Μέλος).

ΔΗΜΑΡΧΟΙ της Πάργας

Σπυρίδων Νούσης: Γεννήθηκε στην Πάργα το 1957. Αποφοίτησε το 1975 από το εξατάξιο Γυμνάσιο

Πάργας και ολοκλήρωσε τις σπουδές του στην Γ'βάθμια Εκπαίδευση το 1981 (πτυχιούχος Μαθηματικού Τμήματος Πανεπιστημίου Ιωαννίνων).

Από το 1981 έως το 1983 υπηρέτησε σαν έφεδρος ανθυποσηναγός στην Πολεμική Αεροπορία. Από το 1983 έως το 1989 ίδρυσε

και λειτούργησε στην Πάργα φροντιστήριο Μαθηματικών. Από το 1989 έως σήμερα υπηρετεί σαν καθηγητής Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στο Λύκειο Πάργας.

Το 1987 ίδρυσε με την σύζυγο του το τουριστικό Γραφείο «Κανάρης» με έδρα την Πάργα, επιχείρηση που λειτουργεί σήμερα η σύζυγός του. Έχει δύο παιδιά.

Κοινωνική δράση: 1979-1981, Γενικός Γραμματέας Αθλητικού Συλλόγου «Απόλλων» Πάργας • 1983-1985, Πρόεδρος Αθλητικού Συλλόγου • 1984-1986, Γραμματέας Πολιτιστικού Συλλόγου «Κανάρης» • 1985-1993, Μέλος Δ.Σ. ΕΠΣ Πρέβεζας • 1985-σήμερα, Αντιπρόεδρος κληροδοτήματος «Β.Ε. ΒΑΣΙΛΑΣ» • 1986-1990, Πρόεδρος Λιμενικού Ταμείου • 1997-1998, Πρόεδρος Συμβουλίου Περιφέρειας Γεωγραφικής Ενότητας Νομού Πρέβεζας • 1995-2002, Δημοτικός Σύμβουλος Δήμου Πάργας • 2003-σήμερα, Δήμαρχος Πάργας.

Η έκδοσή μας θέλοντας να παρουσιάσει τους Δημάρχους της Πάργας από το 1947 [(ΦΕΚ 300Α 31-12-1947)] έως και σήμερα ζητά από τους ιδίους ή τους οικείους τους ένα βιογραφικό και λίγα λόγια για το έργο που έγινε επί των ημερών τους, όπως και μία φωτογραφία.

Σ' αυτό το φύλλο ξεκινάμε με τον σημερινό Δήμαρχο Σπύρο Νούση και τον ευχαριστούμε για την ανταπόκριση του.

Ο Πέτρος Δέσκας έχει αναλάβει να συγκεντρώσει τα βιογραφικά από την Πάργα και τον ευχαριστούμε, καθώς επίσης όλους τους πρώην Δημάρχους που απευθυνθήκαμε και ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα μας.

Τα βιογραφικά θα δημοσιεύονται χωρίς χρονολογική σειρά όπως φθάνουν στον σύλλογό μας.

Το Δ.Σ.

Έργα σε εξέλιξη

• Δ' Φάση του έργου «Αποχέτευση-Βιολογικός καθαρισμός» (υπολειπόμενα έργα). Ο Βιολογικός καθαρισμός θα λειτουργήσει το Β' εξάμηνο του 2004. Ακόμα σύντομα θα ανατεθεί σε μελετητή η εκπόνηση μελέτης για Αποχέτευση των Δημοτικών Διαμερισμάτων, της Αγίας Κυριακής και των οικισμών Βάλτου και Λικνού.

• «Κατασκευή 2ου Δημοτικού Σχολείου στην Πάργα» και «Τοποθέτηση συνθετικού χλοοτάπητα στο Δημοτικό Στάδιο Πάργας».

• «Ανάπλαση παραλίας Πάργας» και «Κατασκευή Αθλητικού κέντρου στην Αγιά».

• Μέσα στο 2003 ολοκληρώθηκε η μελέτη για την Ανέγερση Δημοτικού Μεγάρου (Αναπαλαίωση παραδοσιακού και διατηρητέου κτιρίου) «Μέγαρο ΒΑΣΙΛΑ» και αρχές του 2004 αναμένεται η δημοπρασία.

• Ο δρόμος σύνδεσης Αγίας Κυριακής-Λικνού συνεχίζεται με νέα χρηματοδότηση.

Ακόμα συντάσσονται μελέτες για την ύδρευση του Δήμου, την διαμόρφωση της εισόδου της πόλης (5ης Επαρχιακής οδού), την Αναπαλαίωση του Δημοτικού Σχολείου Ανθούσας, του ξενώνα στην Αγιά.

Κάλαντα των Θεοφανείων

της Πάργας

Έβγατε για να μάθετε το θαύμα που εγίνη.
Που συγκατέβηκ' ο Χριστός πολλά να υπομείνει.
Και εκατέβη· το λοιπόν κάτω στον Ιορδάνη
βουλόμενος να βαπτισθεί από τον Ιωάννη.
- Έλα ω Ιωάννη μου, έλα να με βαπτίσεις,
στο θαύμα τούτο το φρικτό να με υπηρέτησεις.
- Ω, Κύριέ μου δεν μπορώ να γλέπω τη μορφή σου,
να γλέπω την περιστερά ψηλά στην κορυφή σου.
- Ω, Κύριέ μου δεν μπορώ ν' αγγίξω απανωθισό σου,
γιατί η γης και ο ουρανός είναι στον ορισμό σου.
Έλα ω Ιωάννη μου, έλα και μη θραδύνεις
εις τούτο το μυστήριο ανάδοχος να γίνεις.
Εκεί βαπτίζεται λοιπόν διά να καθαρίσει
την αμαρτία του Αδάμ και να την εξαλείψει.
Δια να σκάσει ο εχθρός ο τρισκαταραμένος
που πλάσνεψε τον άνθρωπο κι έμεινε κολασμένος.

Τα κάλαντα είναι δημοσιευμένα στο Βιβλίο Θρησκευτικών της Β' Γυμνασίου σελ. 84.

Γνωρίζετε... ού

ΓΕΦΥΡΑ ΡΙΟΥ-ΑΝΤΙΡΙΟΥ

Η μεγαλύτερη καλωδιωτή γέφυρα στον κόσμο

Η γέφυρα Ρίου-Αντιρρίου θα είναι η μεγαλύτερη καλωδιωτή γέφυρα στον κόσμο, με μήκος 2.250μ. (2.883 μέτρα με την προσθήκη των γεφυρών πρόσβασης) και με τρία κεντρικά ανοίγματα των 560 μέτρων και δύο πλευρικά των 286 μέτρων, καθώς και η μοναδική που εδράζεται σε βάθος έως 65 μέτρα κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας.

Αναρτάται από τέσσερις πυλώνες μέσα στη θάλασσα και στηρίζεται σε δύο ακρόβαθρα στις ακτές. Το κατάστρωμά της, πλάτους 27,2 μέτρων θα διαθέτει δύο λωρίδες κυκλοφορίας (συν μία βοηθητική) ανά κατεύθυνση και θα είναι συνεχές σε όλο το μήκος και πλήρως αναρτημένο από τις κεφαλές των τεσσάρων πυλώνων με 368 καλώδια καταναμημένα ανά 12 μέτρα κατά μήκος του καταστρώματος σε οκτώ ομάδες σχήματος βεντάλιας. Θα χρησιμοποιηθούν 40 χιλιόμετρα καλώδια, συνολικού βάρους 5.000 τόνων.

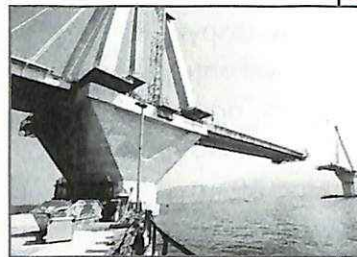
Τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά της περιοχής, όπως είναι το μεγάλο βάθος θεμελίωσης, η υψηλή σεισμικότητα της περιοχής, οι τεκτονικές μετακινήσεις και η μέτρια ποιότητα του υπεδάφους στον πυθμένα της θάλασσας, επέβαλαν ιδιαίτερα εξειδικευμένες μεθόδους κατασκευής, δημιουργώντας μια «παγκόσμια πρωτοτυπία». Ο κάθε πυλώνας ύψους μέχρι και 227 μέτρων ζυγίζει 170 τόνους. Η γέφυρα Ρίου-Αντιρρίου θα ολοκληρωθεί και θα δοθεί στην κυκλοφορία τον Αύγουστο του 2004. Ο χρόνος διέλευσής της θα είναι 5' ενώ σήμερα με το φέρι είναι 30'. Τα αυτοκίνητα θα περνούν από αυτή σε ύψος 165 μέτρα πάνω από τη θάλασσα.

175 χρόνια ταχυδρομικής υπηρεσίας Σύντομη ιστορική αναδρομή

Η Ταχυδρομική Υπηρεσία ιδρύθηκε το 1828 με διάταγμα του Ιωάννη Καποδίστρια. Τα πρώτα γραφεία της ανοίγουν στην τότε πρωτεύουσα του ελληνικού κράτους, στο Ναύπλιο και ακολουθούν νέα «υποκαταστήματα» στην Τρίπολη, στην Επίδαυρο και στη Σύρο. Από τις αρχές του 1900 αρχίζει να οργανώνεται πιο συστηματικά και υπάγεται μαζί με την Τηλεγραφική και Τηλεφωνική Υπηρεσία στο υπουργείο Εσωτερικών -έως το 1914- και μετέπειτα στο υπουργείο Μεταφορών.

Το 1949 ιδρύεται ο ΟΤΕ και οι δρόμοι των δύο οργανισμών χωρίζουν. Το 1970 η Ταχυδρομική Υπηρεσία μετατρέπεται σε Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου και μετονομάζεται σε Ελληνικά Ταχυδρομεία. Από το 1996 λειτουργεί ως ανώνυμη εταιρεία, ενώ με νόμο του 1998 αποτελεί το φορέα παροχής καθολικών ταχυδρομικών υπηρεσιών στην Ελλάδα.

Σήμερα τα ΕΛΤΑ έχουν τέσσερις θυγατρικές εταιρείες: Το Ταχυδρομικό Ταμειτήριο μέσω του οποίου ιδιώτες και επιχειρήσεις μπορούν να πραγματοποιούν οικονομικές συναλλαγές, τη χρηματοπιστωτική Τ.Τ.-ΕΛΤΑ ΑΕΔΑΚ, το Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης ΕΛΤΑ Α.Ε. και τις Ταχυμεταφορές ΕΛΤΑ Α.Ε.

ΤΟ ΦΩΣ ΠΟΥ ΕΡΧΕΤΑΙ

Χριστός επί γης... υψώθητε.

Η ανάμνηση της γεννήσεως του Χριστού γεμίζει τις καρδιές μας ανέκφραστη χαρά, ουράνια γλυκύτητα, εκστατική γοητεία, ιερό θαυμασμό.

Αισθανόμαστε μεταρσίωση, κολύπημα της καρδιάς και του νου στην περιοχή του μυστηρίου, γευόμαστε το «υπερφυσικό» ανάλογα ο καθένας μας με την δεκτικότητα της δικής του ψυχής και καρδιάς.

Σε μια εποχή, που βασιλεύει το απανθρωπιστικό δόγμα «Adversus Omnes Alios Odium», δηλαδή μίσος εχθρικό εναντίον όλων των άλλων, στην εποχή που ο Αριστοτέλης και ο Κικέρων βλέπουν ως φυσικό νόμο την διάκριση των ανθρώπων σε δούλους και ελεύθερους, σε μια κοινωνία που νομοθετεί όπως φαίνεται από τα πολιτικά του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη και από τους 12 πίνακες της Ρωμαϊκής Νομοθεσίας, ότι το παιδί δεν έχει αξία και η γυναίκα υπόσταση πραγματική, εγκαινιάζεται μια νέα εποχή. Το Θείο βρέφος σκορπάει με τα βελούδινα χείλη του το πορφυρό χαμόγελο της χαράς, της ζωής, μιας καινούργιας πνευματικής αναγεννήσεως.

Νοερά και με ένα αίσημα ιερότητας και λατρείας αγνής, ας σταθούμε ευλαβικά γύρω από την Θεία Φάτνη.

Γονατισμένοι σαν οι μάγοι ας προσφέρουμε σ' Αυτόν που ήλθε για μας, για τον καθένα μας χωριστά, λίγες σκέψεις λατρευτικές, ας θαυμάσουμε για λίγο την απλοϊκή ταπεινή μα απaráμιλλη ειδυλλιακή χάρη που χαρίζει η Θεία Φάτνη.

Μ' ένα χαρούμενο και ειρηνικό σκίρτημα, μ' ένα ύμνο γλυκό, παναρμόνιο, ας τρέξει η καρδιά μας να ξαναζήσει το ωραίο και μαγευτικό ειδύλλιο της Βηθλεέμ, με τη Θεία σπηλιά, το μυστικό αστέρι, τους σοφούς Μάγους της Ανατολής, την φωτοθύελλα του ουρανού, τον αγγελικό ύμνο. Τώρα που οι Χριστουγεννιάτικες καμπάνες μας καλούν να μεταλάβουμε από το θείο φως που αστείρευτο ανέβλυσε από την θεία φάτνη.

Το Θείο αυτό γεγονός δεν είναι όπως τ' άλλα, που το γοργότερο κύλισμα του χρόνου τα φέρνει στο λυκόφως της λησμονιάς. Δεν είναι ανθρώπινο, εγκόσμιο αλλά υπερκόσμιο, μεταφυσικό. Δεν έχει χρονικότητα, αλλά απειρότητα, ο χρόνος απλώς το κάνει κάθε φορά πιο συνειδητό.

Μη μας παραξενεύει η απλοϊκότητα του ερχομού του, η ταπεινή του Μορφή. Δεν είναι αδυναμία του Θεού αλλά έκφραση της μεγάλης του αγάπης προς τον άνθρωπο. «Ούτως ηγάπησεν ο Θεός τον κόσμο, ώστε τον υιόν Αυτού τον μονογενή έδωκε». Ο Έκτωρ βασιλεύς της Τροίας, ντυμένος με ισχυρή πανοπλία, έσκυψε κάποτε να πιάσει στα χέρια του, το αγαπημένο του μικρό παιδί Αστυνάκτα. Εκείνο μόλις τον αντίκρουσε ετρόμαξε και άρχισε να κλαίει δυνατά. Ο ιστορικός πατέρας το κατάλαβε, ύψωσε το χέρι του και έβγαλε την περικεφαλαία. Τότε το παιδί τον γνώρισε.

Άφησε τους λυγμούς, χαμογέλασε γλυκά, δέχθηκε να θρονιαστεί στην πατρική αγκαλιά. Το ίδιο έγινε ακριβώς και με τον Θεό. Έγινε άνθρωπος δια να μπορέσουμε να τον γνωρίσουμε. Ο Απρόσιτος έγινε προσιτός με την ταπείνωση.

Για να γνωρίσουμε όμως τον Θεό που μας επισκέπτεται πρέπει να τρέξουμε να τον προϋπαντήσουμε. Πρέπει πνευματικά να επικοινωνήσουμε μαζί του.

Χριστός επί γης, τονίζει με την μελωδική του λύρα ο υμνωδός, υψώθητε. Πρέπει να πάρουμε το δύσκολο και κουραστικό μονοπάτι που οδηγεί στην κορυφή της πίστεως, της ολοκάθαρης αγνότητας, της ολόθερμης αγάπης. «Το μιν καταβήναι δει τον Θεόν προς ημάς, λέγει ο Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος, το δε ημάς ανναβήναι, και ούτω γενέσθαι Κοινωνία Θεού προς ανθρώπους». Για να μπορέσουμε να εισδύσουμε στο Μέγα Μυστήριο της ενανθρωπήσεως του Θεού πρέπει να ξεπεράσουμε την υλική και αισθητική μορφή της ζωής. Το «υψώθητε» που ψάλλει ο υμνωδός σημαίνει ανέβασμα της ψυχής, του νου, της καρδιάς, σημαίνει εξάγνιση των αισθήσεων και παραμέρισμα κάθε υλικού και αισθητού φορτίου που μας εμποδίζει ν' ανέβουμε να προϋπαντήσουμε το Θεό μας. Ο Προφήτης Ηλίας, λέγει η Παλαιά Διαθήκη, όταν ανελήφθη, επέταξε την μηλωτή του στον προφήτη Ελισσαίο, που μας λέγει ότι και εμείς για να ζήσουμε το υπερφυσικό γεγονός, την γέννηση του Θεού, πρέπει να πετάξουμε την μηλωτή των αμφιβολιών, την μηλωτή της αμαρτίας που μας κρατάει δεμένους στην γη του κακού. Μόνον έτσι η καρδιά μας θα γεμίσει από την εκστατική γλυκύτητα που χαρίζει η ενανθρώπιση του Θεού. Μόνον έτσι η ενανθρώπιση του Θεού. Μόνον έτσι θα νοιώσουμε τον υποβλητικό ήχο της Χριστουγεννιάτικης καμπάνας που αναδίνεται μέσα στα φοβερά σκοτάδια της νύκτας, σαν ξύπνημα μέσα στη βαθεία νύκτα της αδιαφορίας που είμαστε βυθισμένοι. Ο κάθε κτύπος θα είναι και ένα ερώτημα του Θεού Βρέφους προς τον καθένα μας. Ερώτημα χαμογελαστό αλλά και οδυνηρό. Τι έκανες για μένα; Ζητεί ο Θεός αμοιβή για την θυσία του; Όχι. Την αγάπη μας προς Αυτόν την ζητεί για την Αγάπη μας προς τον εαυτόν μας. Ό,τι δίνουμε στο Θεό, είναι απόθεμα, παρακαταθήκη, της δικής μας χαράς και λυτρώσεως. Εξ' άλλου το Θείο Βρέφος δεν ζητεί τίποτε άλλο, παρά την απάρνηση του κακού εαυτού μας. Ο

Άγιος Ιερώνυμος ζούσε ασκητικά με νηστεία και προσευχή, στη Βηθλεέμ. Ξημέρωνε Χριστούγεννα, εκεί που ήταν γονατισμένος ο Άγιος Πατήρ, ακούει την φωνή του Χριστού που του λέγει: «Ιερώνυμε τι δώρο θα μου προσφέρεις στα γενέθλιά μου;» «Κύριε, του απαντά ο Ιερώνυμος, άφησα την πατρίδα μου, την κοινωνική μου θέση, την επιστημονική μου καριέρα, την οικογένειά μου, και ήλθα εδώ στον τόπο που γεννήθηκες για να σε λατρεύω νύκτα-μέρα». «Ιερώνυμε, ακούγεται ξανά, βαρείά και γλυκειά η φωνή του Χριστού. Θέλω κάτι ακόμη περισσότερο». «Κύριε, του απαντά ο Ιερώνυμος, υπάρχουν και άλλα πράγματα που δεν τα έχω θυσιάσει σε σένα; Τι είναι εκείνο που κράτησα για τον εαυτόν μου Κύριε και δεν σου το έχω δώσει; Είμαι πρόθυμος να σου το δώσω». «Τις αμαρτίες σου, Ιερώνυμε, τις αμαρτίες σου. Θέλω να σου τις συγχωρέσω». Λύθηκε σε δάκρυα ο Άγιος Ιερώνυμος. «Τις αμαρτίες μου Κύριε ζήτησες σαν δώρο για τα γενέθλιά σου;».

Πόση η αγάπη του Θεού!

Θα ξαναζήσουμε κι εμείς το ωραίο και μαγευτικό ειδύλλιο της Βηθλεέμ, μόνον όταν και ο δικός μας ουρανός γεμίσει από την φωτοθύελλα των αγών αισθημάτων προς τον Θείο Λυτρωτή. Όταν το φωτεινό αστέρι της πίστεως λάμψει και στην δική μας καρδιά και δεν το χάσουμε, όπως λέγει ο Δροσίνης σ' ένα ποίημά του, ανάμεσα στα άλλα αστέρια της σημερινής ζωής, στα αστέρια των ηθοποιών, των ποδοσφαιριστών, των αστέρων του κινηματογράφου και σε τόσα άλλα που σκοτάδι δίνουν περισσότερο παρά φως. Ο σκοταδισμός αυτών των αστέρων δεν μας αφήνει ν' αντικρύσουμε το ζεστό και θερμουργό φως που αιώνια αναβλύζει η Θεία Φάτνη, που είναι το οδηγητικό φως, το ανέσπερο που ζεσταίνει τους αρμούς της καρδιάς, που φωτίζει την πορεία του βίου και οδηγεί τα βήματά μας προς την Βηθλεέμ του ψυχικού μεγαλείου, της πνευματικής ομορφιάς, προς ένα Χριστιανικό ανθρωπισμό, που ο άνθρωπος γίνεται αξία, προσωπικότητα αναπτικατάστατη. Θα θελήσουμε να προϋπαντήσουμε το Θείο Βρέφος που αιώνια γεννιέται και έρχεται προς εμάς; Μήπως τον αρνηθήκαμε; Αλλά και τότε Αυτός θα μας επισκέπτεται. Θα μπορέσουμε ν' αναγνωρίσουμε την μορφή του; Ή; Ο Ρώσος ποιητής Τουργένιεφ, που είχε αρνηθεί τον Χρι-

στό αλλά διατηρούσε στα τρίαβάρθά του, την εικόνα του, την μορφή του, θέτει στα χείλη του ήρωός του, τον εξής μυστικοπαθή μονόλογο: «Εβλεπα τον εαυτόν μου έφηβο, μέσα σε μια χαμηλή εκκλησία του χωριού, γεμάτη από κεριά, που έλαμπαν εμπρός στις αρχαίες εικόνες και από ξανθά κεφάλια χωρικών, που από καιρό σε καιρό εκυμάτιζαν, έπεφταν και υψώνονταν σαν στάχια ώριμα, ταραγμένα από το κύμα του καλοκαιρινού ανέμου. Έξαφνα ένας άνθρωπος επλησίασε πίσω μου και εσταμάτησε δίπλα μου. Δεν εγύρισα μα αισθάνθηκα αμέσως ότι ο άνθρωπος αυτός ήταν ο Χριστός! Η κατάνυξη, η περιέργεια, ο φόβος μ' εκυρίευσαν ταυτόχρονα. Κατέβαλα κάποια προσπάθεια κι εκύτταξα τον γείτονά μου. Η μορφή του ήταν σαν την μορφή όλου του κόσμου, μια μορφή όμοια με όλες τις ανθρώπινες μορφές. Τα μάτια βλέπουν λίγο υψηλά, στοργικά και προσεκτικά. Τα χείλη κλειστά, μα όχι σφιγμένα. Τα χέρια ενωμένα και ακίνητα. Και η φορεσιά του ομοιάζει στην φορεσιά όλου του κόσμου. Αλλά το βλέμμα μου δεν έφυγε από πάνω του. Κι εννόησα ότι αυτός, που ήταν δίπλα μου, ήταν αυτός ο Ιησούς. Κατέβαλα κάποια προσπάθεια στο εγώ μου. Και είδα ξανά το ίδιο πρόσωπο, όμοιο μ' όλα τα ανθρώπινα πρόσωπα. Και ξαφνικά συνήλθα. Και τότε μόνο ένοιωσα ποια είναι η μορφή του, ποια είναι η μορφή του Χριστού. Όσο λοιπόν και αν θελήσουμε να τον αρνηθούμε, Αυτός αιώνια θα μας πλησιάζει και θα σκορπάει τα Βηθλεεμικά χαμόγελα. Ο ζωγράφος Τζων Μπούρντεν, έχει κάνει ένα θαυμάσιο αλληγορικό πίνακα, «Το άστρο της Βηθλεέμ». Παρουσιάζει μια χειμωνιάτικη σκηνή. Η Παναγία μητέρα χλωμή, λεπτοκαμωμένη με τον Χριστό στα γόνατα. Η γη πάγωμένη. Τα δένδρα γυμνά. Όλα ερημικά. Αλλά εκεί, που πλησιάζει ο Ιησούς λουλούδια ξεπετάγονται από την νεκρωμένη γη και χαρωπή προβάλλει η Άνοιξη, για να επεκταθεί σιγά-σιγά παντού.

Την Άνοιξη αυτή έφερε το Θείο Βρέφος στη ζωή, την αιώνια αυτή Άνοιξη φέρνει στις καρδιές που γιορτάζουν. Από μας τι ζητάει το Θείο Βρέφος;

Λίγο Λιβάνι - λέγει ο ποιητής.

Απάνω στις καρδιές το μυστικό βωμό, όπου καίνε των πόθων των αγνών τα κάρβουνα και της λατρείας η Άγια Φλόγα.

Παν. Κυρούσης
Θεολόγος, πρώην Λυκειάρχης

Μακαρόνια με κρέας (Παστιτσοάδα)

Υλικά:

1 κιλό μοσχάρι σπάλα, 1 φλυτζάνι τσαγιού λάδι, ½ κιλό ψιλοκομμένα κρεμμύδια, λίγες σκελίδες σκόρδο, αλάτι, πιπέρι, 2-3 γαρυφαλάκια, 1 κιλό ώριμες τομάτες, 1 κρασοπότηρο λευκό κρασί, λίγο ξύδι, ½ kg μακαρόνια με τρύπα, κεφαλοτύρι

Εκτέλεση:

Αφαιρούμε το κόκκαλο και τις πέτσες από το κρέας και το κόβουμε σε μικρά κομμάτια. Ρίχνουμε στην κατσαρόλα το λάδι. Όταν κάψει το λάδι ρίχνουμε μέσα το κρέας και το κοκκινίζουμε. Στη συνέχεια ρίχνουμε τα κρεμμύδια και λίγο νερό και τα αφήνουμε όλα μέσα να σιγοψηθούν μέχρι να μαραθούν. Προσθέτουμε το σκόρδο, το αλάτι, το πιπέρι, τα γαρυφαλλάκια, τις τομάτες (αφού έχουμε αφαιρέσει την φλούδα) και τις κόβουμε πολύ μικρά κομματάκια, το κρασί και το ξύδι. Αφήνουμε το κρέας να σιγοψηθεί με την σάλτσα περίπου για 2 ώρες μέχρι να μαλακώσει και πηξει η σάλτσα.

Έπειτα βράζουμε τα μακαρόνια με αλάτι, τα στραγγίζουμε και τα βάζουμε σε μια σκουτέλα μεγάλη. Τα πασπαλίζουμε με το κεφαλοτύρι και ρίχνουμε πάνω το κρέας με την σάλτσα.

Μελομακάρονα

Υλικά:

2 ποτήρια λάδι, ¾ του ποτηριού χυμό πορτοκάλι, 3 πιατελάκια του τσαγιού ζάχαρη, 1½ κουταλάκι κανέλα, 2kg αλεύρι - όσο πάρει, λίγο γαρυφαλάκι τριμμένο, 1 φλυτζάνι του καφέ κονιάκ, 1½ κουταλάκι σκόνη σόδα, 2 πορτοκάλια το ζύσμα

Γέμιση:

Καρύδι κοπανισμένο, κανέλλα, γαρύφαλο και λίγο ζάχαρη.

Σιρόπι:

6 ποτήρια ζάχαρη, 4½ ποτήρια νερό, λίγο κανέλα ξύλο, 2 γαρύφαλα και 1 κουταλάκι χυμό λεμόνι. Βράζουμε το σιρόπι έως ότου δέσει.

Εκτέλεση:

Κτυπάμε το λάδι με την ζάχαρη. Στο χυμό του πορτοκαλιού λιώνουμε την σόδα (κρατάμε το ποτήρι πάνω από την λεκάνη γιατί φουσκώνει) και την ρίχνουμε στο λάδι με την ζάχαρη. Συνεχίζουμε ρίχνοντας την κανέλλα, το γαρύφαλο, το κονιάκ και το ζύσμα του πορτοκαλιού και στο τέλος το αλεύρι όσο πάρει, ώστε η ζύμη να πλάθεται. Έπειτα κόβουμε την ζύμη όσο ένα καρύδι, την ανοίγουμε, βάζουμε μέσα την γέμιση, μετά την κλείνουμε και τη βάζουμε στο ταψί. Από το πάνω μέρος κάνουμε σχέδια με το πιρούνι, ή τον τρίπτυχ και παλαιότερα με το κόσκινο.

Ψήνουμε στο 180° βαθμούς έως ότου ροδίσουν. Αφού τα βγάλουμε από το φούρνο τα απλώνουμε σε ένα ταψί και τα αφήνουμε να κρυσώσουν για να τα περικύσουμε με το σιρόπι (πρέπει να είναι κρύα τα μελομακάρονα και ζεστό το σιρόπι). Τέλος ρίχνουμε από πάνω το κοπανισμένο καρύδι για γαρνιτούρα. Τρώγονται και αισιρόπιαστα.

Καλή επιτυχία

Τοπωνυμικά Πάργας

Συνέχεια από το φύλλο 45 σελ. 7

Τοπωνύμια αγροτικής περιφέρειας Πάργας

A

Άσπρος γκρεμός (δίπλα στην Πωγωνιά, το χρώμα του πετρώματος είναι λευκό)

B

Βενέτικο (προς ράχη) Βίγλα (Ζελανίτσα)

Γ

Γράβα Τέσκα (πίσω από την Αγία Ελένη κοντά στην γράβα της Τάσενας) Γράβα του Ζέκο

Γκρόκα (προς Παλιόπαργα από Ζελανίτσα)

Γαβρίλη (πριόνι Λιχνού)

Z

Ζέρη η (Κιάφα Ζέρη)

K

Κελαϊδίο (ακρωτήριο) Καράβι-κάβος (πίσω από το μοναστήρι)

Κύπερη

Κίσარი (βουνό στην Παλιόπαργα)

M

Μαύρο νερό (το βουνό μεταξύ Αγίας Ελένης και Μακροχώραφου)

Μακρυνόρος (το βουνό μεταξύ πριονιού και Παπαφλάρου)

Π

Πέτρα του Τούρκου (πίσω από την μονή Βλαχερνών) Παπαφλάρος (βράχος μεταξύ πριονιού και άσπρου γκρεμού)

P

Ράχη Ψωμά

Σ

Σκέμπι Σκέμπι του σκλάβου (πάνω από τον Αϊ Γιάννη) Σκάλα της Βελανιδιάς (προς Παλιόπαργα από Ζελανίτσα)

T

Τζεβελίο (βουνό που πήρε το όνομα από τον Φώτη Τζαβέλα που το 1803 ήρθε στην Πάργα με άλλους Σουλιώτες πάνω από το Βρανά)

Τρυπητή Γράβα (στου Λιχνού)

Φ

Φούρτουλι ή Φούρτουλα (στο κάτω μέρος από το κτήμα Σουϊδα προς δημόσιο δρόμο υπάρχει και βρύση με πολύ καλό νερό)

X

Χτένι (πάνω από του Βρανά)

Χελάτι (ακρωτήριο στο Κάστρο)

Χαλίλι ή Χαμπήμπι (πίσω από την μονή Βλαχερνών στην πρώτη σπάντζα)

Τοπωνύμια συνοικιών στην πόλη

M

Μετάνια (υπήρχε ελαιοτριβείο στην ευρύτερη περιοχή στα Μπουκουβαλέικα)

N

Ντίνη (αποθήκη στο Κουλούρι, σήμερα ΚΑΠΗ)

Σ

Σεράγι (σήμερα Σχολαρχείο) Στου Τζινιέρη (υπήρχε και ελαιοτριβείο προς Κρέμασμα)

T

Τουρσινά (το μοναστηριακό των Αγίων τριών Παίδων, μετόχι του Σινά)

Διόρθωση από το φύλλο αριθμ. 45

Το σωστό είναι: Λιχνού, χαμπντί

Ακαδημία Π

Δεύτερη ελλαδική περίοδος Πάργα 1984-2004

Συνέχεια από το φύλλο 45 σελ. 15

Γιατί τα πράγματα συμβαίνουν όπως συμβαίνουν.

Και μετά από αυτά, χαράς ευαγγέλια!

Η Ακαδημία Π διατείνεται ότι κατέχει αξιόπιστο ελληνοσκοπιο που διαχωρίζει τους ψηφοφόρους σε ανά τρεις κατηγορίες, δηλ. επιστημονικά σε ένα προς τρία εις την ν.

Παράδειγμα: α) Έλληνες, μη Έλληνες, Ελληνίζοντες.

β) Αυτόχθονοι Έλληνες, αλλοδαποί Έλληνες, κρυπτο-Έλληνες, κ.ο.κ.

Και διαθέτει επίσης και αξιόπιστο εθνοσκοπιο, της ίδιας τεχνολογίας, που διαχωρίζει τους ψηφοφόρους όλων των εθνών σε ανά τρεις κατηγορίες.

Παράδειγμα: Κινέζοι, Ευρωκινέζοι, Αμερικανοκινέζοι. Αυτόχθονες Εβραίοι, Εβραίοι της διασποράς, ψευδο-Εβραίοι. Υπάρχει προφητεία ότι οι ψευδο-Εβραίοι θα γίνουν πολύ της μόδας.

Το πρώτο φετινό θέμα της Ακαδημίας Π είναι: ΝΕΟΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ο τρομοκρατιολόγος της Ακαδημίας Π διαχωρίζει την τρομοκρατία σε αρχαία, κλασική και μοντέρνα. Αυτό που χαρακτηρίζει την κλασική τρομοκρατία είναι η χρήση εκρηκτικών υλών και την μοντέρνα η ισλαμική τρομοκρατία.

Γενικώς, συντελεστές των τρομοκρατικών πράξεων είναι: 1) ο τρομοκράτης που μπορεί να είναι ένας ή περισσότεροι, γνωστοί ή άγνωστοι - που μερικές φορές τους συλλαμβάνουν οι Αρχές, 2) το ή τα θύ-

ματα που καμιά φορά -λόγω ατυχίας- μπορεί να είναι ο ίδιος ο τρομοκράτης - χαρές οι Αρχές! - και 3) οι εξουσιαστές ως παραλήπτες του μηνύματος της τρομοκρατικής πράξεως. Στην ισλαμική τρομοκρατία το πρώτο θύμα είναι -οικειοθελώς- ο ίδιος ο τρομοκράτης.

Μανιφέστο της νεοτρομοκρατίας δεν κυκλοφόρησε, προς το παρόν.

Υπάρχει προφητεία ότι θύμα της νεοτρομοκρατίας θα μπορεί να είναι ο κάθε ψηφοφόρος.

Ο ή οι νεοτρομοκράτες θα είναι γνωστοί ή θα γνωστοποιούνται μετά την πράξη τους αλλά δεν θα διώκονται επειδή δεν θα παραβαίνουν κανένα Νόμο.

Κατά μία άποψη, η νεοτρομοκρατία, θα είναι ένα είδος ετεροθαλούς αδελφής της τρέχουσας τρομολαγνείας τύπου Φραγκεστάιν, Δράκουλα ή Χίτσκοκ.

Και, ποιος ο σκοπός της νεοτρομοκρατίας; Ο ίδιος. Η δίκαιη κατανομή των αγαθών, η σωστή Δημοκρατία.

Το δεύτερο θέμα είναι: Η Αθηναία αγία Σοφία των συμπτώσεων, θεωρητικό κράμα χριστιανής αγίας (άρα που αγαπάει και συγχωρεί) και αρχαίας θεάς (άρα που εκδικείται και τιμωρεί κάθε ασέβεια), για όσους έχουν κληρονομικά αποθέματα πίστεως, η προστατής των κομπιουτερικών η οποία προστατεύει ή θεραπεύει τους σωματικούς πό-

νοους (εκείνους που η καθιερωμένη λατρική και η επιστημονική Φαρμακολογία δεν μπορούν να θεραπεύσουν). Και για όσους προτιμούν τον σύγχρονο ορθολογισμό των

Επιστημών, μια πρωτοποριακή Συμπλωσιολογία (όπως ηλεκτρολογία) η οποία προλαμβάνει τους σωματικούς πόνους των κομπιουτερικών με την μηχανοποίηση και Ευκλείδεια αξιώματα και τους θεραπεύει με την ψηφιοποίηση και τα Δυσκλείδεια αξιώματα. Πάντα ΔΩΡΕΑΝ.

Το τρίτο θέμα είναι: Προ-ολυμπιακοί αγώνες παιδών. Πρόσκληση των παιδών της Ευρώπης (με την συγκατάθεση των κηδεμόνων τους) σε μια ευγενική άμιλλα:

Ποιος θα κατοικήσει πιο ψηλά, πιο μακριά, πιο δυνατά.

Με στόχο την αναβίωση του αρχαίου Ελληνικού Πνεύματος που προτείνει την άθληση για να διατηρείται το σώμα ακμαίο και να μακροημερεύουν οι αθλούμενοι υγιείς και όχι να πεθαίνουν πριν την ώρα τους, πιθανόν πλούσιοι, αλλά με άθλιο τρόπο.

Σημ.: τέτοιοι αγώνες, οργανωμένοι ή αυτοσχέδιοι γίνονταν και γίνονται παντού αλλά εκτός από λαϊκές δοξασίες, βεβαιωμένα επιστημονικά συμπεράσματα για το κατά πόσον συντελούν στην αποφυγή των μετέπειτα ουρησιακών προβλημάτων, δεν υπάρχουν και προφανώς δεν διασώζονται αντίστοιχα του Ασκληπιού ή του Ιπποκράτους. Και αν καθιερωθεί η άθληση των παιδών εις το ουρεϊν μακριά, για να διαπιστώσουν οι σύγχρονοι Ουρολόγοι την όποια επίδραση θα πρέπει να περιμένουν να γεράσουν οι αθληθέντες παίδες.

Ερώτηση: Αν η Ακαδημία Π. της αλλοδαπής περιόδου διαθέτει τα συμπεράσματα των Ασκληπιάδων για την ευεργετική επίδραση της άσκησης των παιδών εις το ουρεϊν μακριά, τι μέλλει γενέσθαι;

Απόστολος Πετρίδης

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑΣ

Γ' ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΛΩΣΙΝ (1453)

1. Επισκοπή Παραμυθίας

α. Τοποθεσία και εξέλιξις

Η Παραμυθία ευρίσκεται 37 χιλιόμετρα ΝΑ της Ηγουμενίτσας επί των δυτικών υπωρειών του όρους Κορύθα. Είναι μεσαιωνική πόλις, κτισθείσα πιθανώς εις την θέσιν της αρχαίας πόλεως Σέλλα ή Έλλα τον 11 ή 12 αιώνα, ότε η Φωκική ήρχισε να παρακμάζει και οι κάτοικοι αυτής ολίγον κατ' ολίγον μετώκησαν εις Παραμυθίαν, επειδή ήτο προσφορώτερα εις την άμυνα κατά των επιδρομών του μεσαιώνος και είχε καλύτερον κλίμα και ευνοϊκώτερας συνθήκας ζωής. Ωνομάζετο υπό των Νορμανδών Καστέλ Νόβα (Νεόκαστρον), υπό δε των Τούρκων Αϊδονάτ Καλεσί (φρούριον Αγίου Δονάτου). Έλαβε το όνομα «Παραμυθία» ή από το φρούριον αυτής, εις το οποίο οι κάτοικοι εύρισκον Παραμυθίαν (παρηγορίαν) εις καιρόν βαρβαρικών επιδρομών, ή από τον πλησίον αυτής ποταμόν Θύαμιν (Παραθυμία-Παραμυθία) ή, όπερ και το πιθανώτερον από την πλησίον αυτής υπάρχουσαν άλλοτε μονήν της Παναγίας της Παραμυθίας (Παρηγορητριάς), η οποία αναφέρεται εις σιγγίλιον του πατριάρχου Νεοφύτου Γ' το έτος 1631.

Η Παραμυθία έχει αρκετά αξιομνημόνευτα μνημεία, αρχαία και νέα, ως το άνωθεν αυτής Ιουστινιάνειον φρούριον, την «Κούλιαν του Τζών», πύργον του 16 αιώνος μ.Χ., το μέγα ωρολόγιον της πόλεως, χρονολογούμενον από το 1750 μ.Χ., τα ερείπια ρωμαϊκών και βυζαντινών λουτρών, το αξιοθέατον μνημείον των 49 προκρίτων της, των εκτελεσθέντων από τους Γερμανούς, και πολλές προτομάς ηρώων και ευεργετών.

Η Παραμυθία ηξιώθη επισκοπικής έδρας τον 15 αιώνα διά της μεταφοράς εις αυτήν της έδρας της επισκοπής Βουθρωτού, όποτε ο επίσκοπος αυτής επιλοφορείτο «Βουθρωτού και Γλυκέως» μέχρι των αρχών του 19 αιώνος, ότε ανεφάνη ο τίτλος Παραμυθίας, ο οποίος λίαν ταχέως ενομιμοποιήθη. Η επωνυμία «Βουθρωτού και Γλυκέως» οφείλε-

ται ως προς το δεύτερον σκέλος εις το Φανάρι Θεσπρωτίας, το οποίο διασχίζεται από τον ποταμόν Αχέροντα (άχεια ρέοντα), τον κοινώς καλούμενον «Ποτάμι Γλυκύ» επειδή τα ύδατά του κατ' ευφημισμόν ήσαν γλυκά. Φαίνεται δε ότι η πνευματική δικαιοδοσία του επισκόπου Βουθρωτού επεξετεινέτο εις την περιφέρειαν Φαναρίου και εις την Ελαιάτιδα, την μεταξύ Πάργας και της εκβολής του Αχέροντος ποταμού χώραν.

Ο επίσκοπος Παραμυθίας κατ' αρχάς επώπευε τους χριστιανούς της επαρχίας Παραμυθίας, Φιλιατών, Μαργαριτίου, μέχρι της επαρχίας του Δελβίνου και της Ζίτσας.

Εις την πνευματικήν δικαιοδοσίαν της επισκοπής Παραμυθίας υπήγετο και η Πάργα, πόλις παραθαλασσία απέναντι της νήσου Παξών, περίφημος διά τας φυσικάς καλλονάς της. Η Πάργα εδοκιμάσθη σκληρώς από πολεμικάς περιπετείας και υπετάγη διαδοχικώς εις τους Βενετούς, τους Άγγλους, τον Αλή πασά και τους Τούρκους. Κατά την εποχήν της κυριαρχίας των Ιονίων νήσων από τους Βενετούς διωκείτο εκκλησιαστικώς και διεξήγεν ανεγκλήτως τα εκκλησιαστικά ζητήματα, ενώ ο επίσκοπος Παραμυθίας περιωρίσθη να χειροτονή μόνον τους ιερείς της Πάργας και να επισκέπεται άπαξ του έτους αυτήν, ότε και εμνημονεύετο το όνομά του.

Η επισκοπή Παραμυθίας υπήγετο εις την μητρόπολιν Ιωαννίνων μέχρι του 1895, ότε προήχθη εις μητρόπολιν. Από του Ιουνίου του 1803 μέχρι του Αυγούστου του 1809 και επί της πρώτης πατριαρχίας του Καλλινίκου Δ' (1801-1806) συνηνώθη μετά της επισκοπής Παραμυθίας και η επισκοπή Γηρομερίου.

β. Επίσκοποι Παραμυθίας

2. **Άνθιμος (1789-1799)**, αναφερόμενος το 1792 ως Παραμυθίας και Πάργας.

3. **Χρυσανθος Κουφάλας (1799-1804)**. Ήτο ατρόμητος και μαρτυρικότατος Θεσπρωτός ιεράρχης, εργασθείς μετά ζήλου και αυταπαρνήσεως υπέρ της εκκλησίας και του Έθνους. Κατα-

διωχθείς το 1804 υπό του Αλή Πασά, διότι ενεθάρρυνε τους Σουλιώτας και προέτρεπε τους Παρηγνούς να βοηθήσουν τούτους, υπέστη πολλά δεινά. Εχρημάτισε επίσκοπος Γηρομερίου και Παξών και τοποτηρητής της μητροπόλεως Κερκύρας. Απέθανε το 1848.

11. **Διονύσιος (1849-1869)**, εκ Τσεσμέ Κρήτης. Ηγόρασε την εσχάτως κατεδαφισθείσαν οικίαν της μητροπόλεως Παραμυθίας και ίδρυσε το 1852 την ελληνικήν σχολήν Πάργας.

15. **Λεόντιος Ελευθεριάδης**, διοικήσας την επισκοπήν Παραμυθίας μετά περινοίας και επιγνώσεως των υψηλών αυτού καθηκόντων από του 1893 έως το 1895, ότε η επισκοπή Παραμυθίας προήχθη εις μητρόπολιν και αυτός εγένετο μητροπολίτης.

5. Μητρόπολις Παραμυθίας Φιλιατών και Γηρομερίου

α. Σύστασις και εξέλιξις αυτής

Η ιερά μητρόπολις Παραμυθίας συνεκροτήθη εκ των πάλοι ποτέ διαλαμψασών αρχαίων και περιφανών επισκόπων Ευροίας, Φωτικής και Βουθρωτού, αι οποίαι κατά διαφόρους εποχάς συνεχωνεύθησαν μεταξύ των και βραδύτερον κατά το τέλος του 18 αιώνος αντικατεστάθησαν υπό της επισκοπής Παραμυθίας. Η τοσούτων επισκοπών συγχώνευσις αποδεικνύει την ολιγαυθρωπίαν και επομένως την κατά καιρούς επελθούσαν καταστροφήν και ερήμωσίν των.

Τον Μάϊον του 1895 ο πατριάρχης Άνθιμος Ζ', λαβών υπ' όψιν την από 10 Απριλίου 1895 αναφοράν των χριστιανών της επισκοπής Παραμυθίας διά της οποίας παρεκάλλον «ίνα η επαρχία και η πατρίς αυτών, υποτελής τη μητρόπολει Ιωαννίνων, προαχθή εις μητρόπολιν, εξαρτωμένην απ' ευθείας από το οικουμενικόν πατριαρχείον κατά το αξιόζηλον παράδειγμα και ετέρων επισκοπών αξιωθεισών της αυτής εκκλησιαστικής χάριτος και τιμής...», προήγαγεν την επισκοπήν Παραμυθίας εις μητρόπολιν, καταχωρηθείσαν εις το Συνταγματίον της Μ. του Χριστού Εκκλησίας 77ην εις

την τάξιν της χορείας των λοιπών μητροπόλεων μετά υπερτιμίας του οικείου μητροπολίτου.

Συγχρόνως ο πατριάρχης Άνθιμος Ζ' δι' άλλου συνοδικού τόμου κατήργησε την εξαρχίαν Γηρομερίου και προήρτησεν αυτήν οριστικώς εις την μητρόπολιν Παραμυθίας, η οποία μετωνομάσθη εις «μητρόπολιν Παραμυθίας και Φιλιατών». Ολίγον βραδύτερον ο πατριάρχης Ιωακείμ Γ' (1901-1912), διά να ικανοποιήση τους αδιάλλακτους Γηρομερίτας και Πλαισίους, οι οποίοι δεν ήθελον να αναγνωρίσουν την κατάργησιν της εξαρχίας των, προσέθεσεν από την ωραϊάν πύλην του πατριαρχικού ναού, κατά την στιγμήν όπου εψάλλετο η φήμη του χειροτονουμένου μητροπολίτου Παραμυθίας Ιεροθέου (1906), μετά τας λέξεις της φήμης «Παραμυθίας και Φιλιατών» και την λέξιν «Γηρομερίου». Έκτοτε μέχρι σήμερον οι μητροπολίται Παραμυθίας φέρουν τον τίτλον «Παραμυθίας και Φιλιατών», τιμητικώς δε και Γηρομερίου και «υπέριμμοι και εξαρχοπάσης Θεσπρωτίας».

β. Σύγχρονος εκκλησιαστική κατάστασις (1982)

Σήμερον η μητρόπολις Παραμυθίας έχει υπό την πνευματικήν της δικαιοδοσίαν 143 χωρία και κωμοπόλεις, 145 ενοριακούς ναούς, 350 εξωκκλήσια, 327 παρεκκλήσια, 31 ναούς κοιμητηρίων και 5 μοναστηριακούς, 134 εφημερίους, 61 συνταξιούχους, από τους οποίους 30 είναι εφημέριοι, 2 ανδρώας μονάς, Παγανίων και Γηρομερίου, 1 γυναικείαν, Αγ. Παρασκευής Πούντας και 3 μετόχια ιερών μονών, Βέλλιανης, Πούντας και Μίχλας.

Η μητρόπολις διά την άσκησιν της πνευματικής και φιλανθρωπικής διακονίας διατηρεί κατηχητικά σχολεία, θρησκευτικήν υπηρεσίαν στρατού, 2 αιθούσας κατηχητικών εν Παραμυθία, 15 δανειστικάς βιβλιοθήκας, φιλόπρωχα ταμεία, μητροπολιτικόν γυμνασιακόν οικοτροφείον αρρένων «ο Καλός Σαμαρείτης» εν Παραμυθία, και μητροπολιτικόν γυμνασιακόν οικοτροφείον θηλέων «η Αγία Σκέπη» εν Παραμυθία.

Πλην των ανωτέρω ιδρυμάτων, ο μητροπολίτης προεδρεύει του εθνικού α-

γροτικού νηπιοτροφείου εν Παραμυθία, της οικοκυρικής σχολής ΑΜΟΣ εν Παραμυθία και του Σουϊδικού οίκου ευγηρίας εν Ηγουμενίτσπ.

Ο ναός της μητροπόλεως είναι νεόδμητος και τιμάται επ' ονόματι του Αγίου Δονάτου και της Κοιμήσεως της Θεοτόκου, ο δε παλαιός αυτής επ' ονόματι της Κοιμήσεως της Θεοτόκου χρησιμοποιείται ως νεκροταφιακός ναός της πόλεως.

Η μητρόπολις στεγάζεται εις νεόδμητον και μεγαλοπρεπές κτίριον νοτίως της πόλεως και πλησίον του μητροπολιτικού οικοτροφείου. Έχει 2 τοπικάς εορτάς, την του Αγίου Δονάτου του Ευροίας (30 Απριλίου) και την του Αγίου Αναστασίου του Παραμυθιώτου (8 Ιουλίου). Επί πλέον την 29 Σεπτεμβρίου εκάστου έτους τελείται εις την Παραμυθίαν επιμνημόσυνος δέσις υπέρ των 49 προκρίτων της πόλεως Παραμυθίας, οι οποίοι εσφαγιάσθησαν υπό των Γερμανών.

Άξιον σημειώσεως είναι ότι εις την μητρόπολιν Παραμυθίας διασώζονται:

1. Εις κώδιξ του 18 αιώνος κατά προικοδοσιών, συνταχθείς το πρώτον την 27 Δεκεμβρίου 1792 υπό του επισκόπου Παραμυθίας Ανθίμου και συνεχισθείς υπό των μετά τούτων επισκόπων Παραμυθίας μέχρι του 1848. Αποτελεί ούτος σπουδαιοτάτην πηγήν διά την ιστορίαν της επισκοπής Παραμυθίας. Περίληψις του κώδικος τούτου έχει δημοσιευθή υπό του Δ. Παναγιωτίδου.

2. Εν παλαιόν κτηματολόγιον των ιερών ναών και μονών της επισκοπής Παραμυθίας, το οποίον συνετάχθη επί της εποχής του επισκόπου Παραμυθίας Ιωάννου Χατζή Αποστόλου (1885-1893) και φέρει υπογραφήν αυτού, την χρονολογίαν «25 Οκτωβρίου 1887» και την σφραγίδα με τας λέξεις «ιερά επισκοπή Παραμυθίας».

γ. Μητροπολίται Παραμυθίας (Σύντομοι βιογραφικά σημειώσεις)

1. **Λεόντιος Ελευθεριάδης (1895-1896)**, επί της αρχιερατείας του οποίου προήχθη η επισκοπή Παραμυθίας εις μητρόπολιν. Το 1896 μετετέθη εις την μητρόπολιν Φιλαδέλφειας.

2. **Κωνσταντίνος Μικρούλης (1896-**

1897), εκ Τσαμαντά Θεσπρωτίας. Ήτο τρώφιμος του μητροπολίτου Προύσσης Ναθαναήλ και προστατευμένος του πατριάρχου Ανθίμου Ζ'. Το 1897 μετετέθη εις την μητρόπολιν Γάνου και Χώρας.

3. **Βασίλειος Παπαχρήστου (1897-1906)**, εξ Άνω Λαμπόβου της Β. Ηπείρου. Υπήρξεν ιεράρχης λόγιος, αγαθός, ηθικός και μελιχίος. Υπηρέτησε την εκκλησίαν ως μητροπολίτης Λπίστης, Παραμυθίας, Βελεγράδων, Δρυϊνουπόλεως, Δελβίνου και Χειμάρρας, και Δρυϊνουπόλεως και Πωγωνιανής. Διετέλεσε τοποτηρητής του οικουμενικού θρόνου και υπουργός κυβερνήσεως της αυτονομίας Β. Ηπείρου. Ηγωνίσθη σθεναρώς διά τα δίκαια της Β. Ηπείρου. Έγραψεν ηρωελεγεία. Απέθανε το 1936.

4. **Καλλίνικος (1906-1909)**, εξ Άνδρου. Υπηρέτησεν εις τας μητροπόλεις Βάρνης, Στρωμνίτζης, Κώου και Παραμυθίας. Απέθανε και ετάφη το 1906 εις Πρέβεζαν.

5. **Ιερόθεος Ανθουλίδης (1906-1909)**, αξιότατος ιεράρχης. Ως μητροπολίτης Παραμυθίας ανέπτυξε μεγάλην θρησκευτικήν και εθνικήν δράσιν. Ηγωνίσθη διά την καταπολέμησιν της αλβανικής γλώσσης και την καλήν λειτουργίαν των σχολείων της περιφέρειάς του. Συνειργάσθη μετά του Ηπειρωτικού Κομιτάτου διά την απελευθέρωσιν της Ηπείρου. Διά τας πολυτίμους εθνικάς του υπηρεσίας απεκληθή «Λέων της Ηπείρου». Το κράτος ετίμησε τούτον διά της ονομασίας ενός των φυλακίων της διμοιρίας προκαλύψεως Πόβλας Φιλιατών διά του ονόματος «Ιερόθεος». Μετετέθη τη υποδείξει των Τούρκων εις την μητρόπολιν Σισανίου και Σιατίστης.

6. **Νεόφυτος Κοτσαμανίδης (1909-1914)** εξ Αλατσάτης της Μ. Ασίας. Ήτο ανήρ με διπλωματικήν ικανότητα, δεινός ρήτωρ, φλογερός πατριώτης και προστάτης της παιδείας και των οικοτροφείων. Υπηρέτησεν ως επίσκοπος Μοσχονησιών και ως μητροπολίτης Βάρνης Σουφλίου, Ικάριας και Παραμυθίας. Απέθανε το 1931.

7. **Ιωακείμ Μαρτιανός (1924-1926)**, εκ Μοσχονησιών. Ήτο λόγιος, φιλόμουσος και εργατικός ιεράρχης. Δείγ-

ΑΝΟΙΧΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑΣ ΦΙΛΙΑΤΩΝ ΓΗΡΟΜΕΡΙΟΥ & ΠΑΡΓΑΣ Κ.Κ. ΤΙΤΟ

Σεβασμιώτατε με αφορμή την δημοσίευση της ιστορικής αναδρομής της Ιεράς Μητρόπολης Παραμυθίας όπως αυτή καταγράφεται στο βιβλίο του Φώτη Οικονόμου «Η εκκλησία της Ηπείρου» 1982 οι σύγχρονοι Παργινοί θέλουν να εκφράσουν τα παράπονά τους προς εσάς. Και αυτό γιατί σε σύγχρονα αιτήματα που αφορούν αναβιώσεις εθίμων, αναστηλώσεις και επισκευές ναών θα ήθελαν η μητρόπολη να ευαισθητοποιηθεί.

Τίτου, τον Σεβασμιωτάτου και θεοπροβλήτου Μητροπολίτου, της Αγιοτάτης Μητροπόλεως Παραμυθίας, Φιλιατών, Γηρομερίου και Πάργας, υπερέτιμον και εξάρχον Θεοπροβλήτου, ημών δε Πατρός και Ποιμενάρχου, πολλά τα έτη!

Αποστόλων χρήζει επίσης επισκευών, όπως στέγης, παραθύρων κ.λπ.

Αλήθεια γιατί τόσα χρόνια δεν ενδιαφέρθηκε ούτε η μητρόπολη, ούτε η αρχαιολογική υπηρεσία για την συντήρηση

της μονής Βλαχερνών με το επτανησιακό ρυθμού καμπαναριό, του τείχους της μονής με τις πολεμίστρες και αφήνεται στην φθορά του χρόνου;

Μήπως πρέπει να εξαφανισθεί η ιστορική μνήμη στο όνομα της παγκοσμιοποίησης όταν ακόμα και οι μικροί ναϊσκοί του κάστρου εγκαταλήφθηκαν από το 1913 στην καταστροφική μανία του φθονερού χρόνου;

Δεν θα άξιζε από τις 6 εναπομείναντες εκκλησίες (από τις 10 που υπήρχαν), μία να αναστηλωθεί με πρωτοβουλία είτε δική σας είτε άλλου φορέα; Γιατί τόση απαξίωση στην ιστορική μνήμη της Πάργας;

Σεβασμιώτατε όταν οι ναοί της νύχτας (μπαρ, νυχτερινά κέντρα) καλούν την νεολαία μας σε δρόμους απαξίωσης και περιφρόνησης των αξιών, η μητρόπολη που είναι θεματοφύλακας αξιών και παραδόσεων δεν θα έπρεπε να τονώσει τόσο την ιστορική μνήμη όσο και τις συνακόλουθες αξίες και αισθητική;

Προς επιβεβαίωση και μόνον των παραπόνων μας ήταν η στάση που κράτησε η Μητρόπολη στο μέγα θέμα του Βιολογικού το οποίο κατέληξε να γίνει παζάρι μεταξύ Δήμου και Μητρόπολης.

Τα αιτήματα αυτά θα θέλαμε να τα προσέξετε και να τα προσεγγίσετε με την ευαισθησία η οποία σας διακρίνει.

Με σεβασμό

Και τις καλύτερες ευχές μας ενόψει του μεγάλου ελπιδοφόρου γεγονότος της γέννησης του Θεανθρώπου.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου μας

Ενδεικτικά σας αναφέρουμε:

- Ο Ναός στο Νησί της Κοίμησης της Θεοτόκου παρ' όλο που σας έχουμε θίξει το θέμα και παλαιότερα εξακολουθεί να μην έχει στασίδια ούτε γυναικονίτη.
- Ο Ιστορικός Ναός της Αγίας Παρασκευής στην μονή της Πούντας όχι μόνο κατεδαφίστηκε και δεν αναστηλώθηκε, αλλά χτίστηκε άλλος χωρίς να κρατήσει τα χαρακτηριστικά του παλαιού ναού. Το δε τέμπλο του 1883 ζωγραφισμένο από τον Επίσκοπο Γρηγόριο Δρακόπουλο τι έχει γίνει; Γιατί οι εκκλησιαστικές αρχές δεν έδειξαν τον απαιτούμενο σεβασμό ώστε να τον αναστηλώσουν; Το γεγονός αυτό λύπησε και τους Παργινούς γιατί ο ναός αυτός ήταν συνδεδεμένος με τις μνήμες και τις παραδόσεις του.
- Το ιστορικό εκκλησάκι του Αϊ Σώστη με την απαράδεκτη τσιμεντοκατασκευή του αύλειου χώρου του, παρ' ότι υπάρχει πρωτόκολλο κατεδάφισης, παραμένει στη θέση της.
- Ο περικαλής ναός της μονής του Αγίου Δημητρίου στην Κυψέλη, που ιδρύθηκε το 1242 από τον δεσπότη Μιχαήλ Β' Άγγελο και που αποτελεί δείγμα μοναδικής βυζαντινής αρχιτεκτονικής παραμένει έρμαιο στη φθορά του χρόνου και στην αδιαφορία των αρμοδίων. Γιατί;
- Επίσης επιμόνως οι Παργινοί ζητούν την ανέξοδη περιφορά δευτέρου επιταφίου από τον ιστορικό ναό των Αγίων Αποστόλων. Παμπάλαιο έθιμο το οποίο έχουν ζητήσει και με προηγούμενη επιστολή. Ο διατηρητέος ναός των Αγίων

Ο Λάμπρος Βουρεκάς θυμάται

Σε αυτό το άρθρο θα ήθελα να αναφερθώ στην αθλητική δραστηριότητα της παργινής νεολαίας στα χρόνια τα κάπως παλαιότερα. Είναι αξιοσημείωτες οι επιδόσεις και οι πρωτιές των παργινών νέων στο κολύμπι.

Χρησιμοποιώντας τον βράχο του Σκορδά σαν προπονητικό εφαλτήριο έκαναν καταδύσεις ενώ ταυτόχρονα δοκίμαζαν την αντοχή τους μετατρέποντας το Κρουονέρι σε πισίνα κολυμβητηρίου.

Έχοντας λοιπόν σκληρά προπονηθεί πήγαιναν και λάβαιναν μέρος σε αγώνες όπου αποσπούσαν τα πρώτα μετάλλια; Όπως για παράδειγμα ο Διονύσης ο Παίξης και ο Ρίκος ο Βάσσης οι οποίοι γύρναγαν πάντα πρώτοι από τους αγώνες της Πρέβεζας, και στα 100 αλλά και στα 1500 μέτρα.

Επίσης πρωτιές αποσπούσαν ο Κώστας ο Δράκος, ο Αλέξης ο Παπανίκας, ο Θεοδωρής ο Μάρκου και ο Μάριος ο Πιτσαρός, μάλιστα αυτοί αγωνίζονταν στην Ηγουμενίτσα γιατί η Πάργα ακόμη ανήκε στον Ν. Θεσπρωτίας.

Στα κατοπινά χρόνια θυμάμαι να διαπρέπουν πάλι στο κολύμπι ο Άκης ο Κραδήμας, ο Σπύρος ο Μπακούλης αλλά και ο Χρήστος ο Βουρεκάς.

Σκαλίζοντας και άλλο τη μνήμη μου βρίσκω το Διονύση τον Παίξη ο οποίος είχε ιδρύσει την ποδοσφαιρική ομάδα με το όνομα «Κεραυνός» είχε μάλιστα γράψει και τον ύμνο της. Μετά από μια νίκη επί της ομάδας της Αγιάς με σκορ 9-2 τραγουδήσαμε τον ύμνο του Κεραυνού στο Κάστρο και φυσικά ακούστηκε σε όλη την Πάργα.

Ας πάμε τώρα να αλλάξουμε θέμα και να σας περιγράψω σύντομα έναν αγώνα του Απόλλωνα με το Πέτα Άρτας. Ήταν άλλος ένας επεισοδιακός αγώνας της ομάδας μας όπου παίξαμε με 9 παίκτες γιατί ο διαιτητής απέβαλε τον Λευτέρη το Σπανό και τον Άγγελο τον Παναγιωτίδη.

Παρ' όλα αυτά νικήσαμε με σκορ 1-2, το νικητήριο γκολ είχε πετύχει ο Θεοδωρής ο Παναγιωτίδης με ατομική προσπάθεια.

Το Πέτα τότε είχε πολύ δυνατή ομάδα και τους πείραξε που έχασαν και έτσι είχαμε να αντιμετωπίσουμε στο τέλος του αγώνα τους εξαγριωμένους αρτίνους φιλάθλους.

Είχαμε μαζευτεί λοιπόν σε μια άκρη του γηπέδου σχεπτόμενοι πώς να φύγουμε για να μην πέσουμε επάνω τους. Μέσα από τους θάμνους λοιπόν ακούγεται μια φωνή να λέει:

– «Λάμπρο από εδώ θα πάμε», ήταν ο Κώστας ο Γιάνης.
– Κώστα μου, του λέω, από δω που μας δείχνεις να φύγουμε θα πάμε στους Καλαρύτες όχι στην Πάργα.

Τελικά τους λέω να φύγουμε ψύχραιμα από την κύρια πόρτα του γηπέδου, όπως και έγινε, γυρίσαμε λοιπόν πίσω στην Πάργα ύστερα από άλλον έναν γεμάτο απρόοπτα αγώνα του Απόλλωνα.

Θα τα ξαναπούμε στο επόμενο τεύχος.

Τακτική Γενική Συνέλευση

Πρόσκληση

Αγαπητοί συμπατριώτες και συμπατριώτισσες. Ο Σύλλογός μας συμπλήρωσε 25 χρόνια ζωής και δημιουργίας. Σε αυτά τα 25 χρόνια πετύχαμε πολλά γιατί δουλέψαμε όλοι μαζί μονιασμένοι και αγαπημένοι.

Σε λίγες μέρες καλούμαστε όλοι και όλες να βοηθήσουμε ώστε αυτή η επιτυχημένη πορεία να συνεχιστεί ακόμη πιο δημιουργικά και ανοδικά.

Την Κυριακή 18 Ιανουαρίου και ώρα 10:30 π.μ. έχουμε στο Ξενοδοχείο «ΤΙΤΑΝΙΑ» (Πανεπιστημίου 52) την Τακτική Γενική Συνέλευση και την κοπή της καθιερωμένης πίτας του Συλλόγου μας.

Θα συζητηθούν:

- Έκθεση πεπραγμένων του Διοικητικού Συμβουλίου.
- Έκθεση Εξελεγκτικής Επιτροπής.
- Έγκριση ισολογισμού και οικ. απολογισμού 2003.
- Έγκριση προϋπολογισμού έτους 2004.
- Εκλογή νέου Διοικητικού Συμβουλίου και Εξελεγκτικής Επιτροπής.
- Εκλογή αντιπροσώπων στην Π.Σ.Ε.

Μετά τιμής

Ο Πρόεδρος
Αθ. Βέργος

Η Γεν. Γραμματέας
Χρυσ. Καστρινάκη

Ο Πρόεδρος του Πολιτιστικού Συλλόγου Αγιάς Δημήτριος Γκόγκας και το Δ.Σ. εύχονται σε όλα τα μέλη του Συλλόγου Ευτυχισμένο και Δημιουργικό το 2004!

Ετήσιος χορός

Καλούνται τα μέλη και οι φίλοι του Συλλόγου μας στις 7-2-04 στην ετήσια συνάντησή μας για το χορό που θα γίνει στην πλήρως ανακαινισμένη και γνωστή ταβέρνα «Παγκρατιώτισσα» επί της οδού Ζηνοδότου 2 και Υμηττού στην πλατεία στο Παγκράτι (συντριβάνι). Η κεφάτη ορχήστρα της έχει πολύ καλό ρεπερτόριο από γνωστά λαϊκά-ρεμπέτικα και νησιώτικα τραγούδια.

Σας περιμένουμε όλους για να διασκεδάσουμε μαζί. Ώρα προσέλευσης 10μ.μ.

Μετά τιμής

Θα αποσταλεί ενημερωτικό έντυπο

Το Δ.Σ.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑΣ

Συνέχεια από τη σελ. 11

μα της φιλοπονίας του είναι οι 4 ιστορικά μελέται του, οποία αποτελούν σπουδαία συμβολήν εις την ιστορίαν της Β. Ηπείρου. Υπηρέτησεν εις τας μητροπόλεις Βελεγράδων Νέας Πελαγονίας, Ξάνθης και Πολυανής.

8. Αθηναγόρας Ελευθερίου (1925-1932), ες Αλασάτης της Μ. Ασίας. Ήτο λογιώτατος ιεράρχης και ιστορικός ερευνητής και μελετητής της ηπειρωτικής ιστορίας. Έγραψε πολλές μελέτας. Το 1932 παρτηθή οικειοθελώς της θέσεώς του. Απέθανε το 1944.

9. Γεώργιος Μισαηλίδης (1932-1942), εκ Σινώπης του Πόντου. Υπηρέτησεν ως εξάρχος και μητροπολίτης της μητροπόλεως Προικονήσων και ως μητροπολίτης Θάσου, Παραμυθίας και Δράμας, όπου και απέθανε το 1958. Άφησε μνήμην αγαθού ποιμενάρχου.

10. Κύριλλος Καρμπαλιώτης (1942-1943), εκ Καλαμών. Μη δυναθείς να ποιμήνη την έπαρχίαν του λόγω των θλιβερών γεγονότων της εποχής εκείνης, μετετέθη την 15-4-1943 εις την μητρόπολιν Ζίχνης και έπετα Θεσσαλιώτιδος και Φαναριοφαρσάλων.

11. Δωρόθεος Νάσκαρης (1943-1952). Έγεννήθη το 1905 εις Θεσπρωτικόν Πρεβέζης. Ήτο φίλος των γραμμάτων και των οικοτροφείων. Ενετάχθη το 1944 εις τας ΕΟΕΑ του στρατηγού Ν. Ζέρβα. Δις συνελήφθη και εφυλακίσθη από τους Γερμανούς. Το 1952 μετετέθη εις την μητρόπολιν Τρίκης και Σταγών, ένθα και απέθανε το 1959.

12. Δωρόθεος Βασιλάς (1952-1957). Έγεννήθη το 1895 εις Κέρκυραν, αλλ' έλκει την καταγωγήν εκ Πάργας. Ήσκησε το επάγγελμα του καθηγητού εις Πάργαν, Κήθυρα και Κέρκυραν. Υπηρέτησεν ως εφημέριος εις την εκκλησίαν των «Ξένων» εν Κέρκυρα και ως πρωτοσύγκελλος της μητροπόλεως Λαρίσσης. Το 1952 εξελέγη μητροπολίτης Παραμυθίας Φιλιατών και Γηρομερίου, οπου παρέμεινε μέχρι του 1957, ότε μετετέθη εις την μητρόπολιν Θηβών και Λεβαδείας. Έργον αυτού και του προκατόχου του είναι το οίκημα του μη-

τροπολιτικού οικοτροφείου Παραμυθίας.

13. Τίτος Ματθαϊάκης (1957-1968). Εγεννήθη το 1912 εις Αθήνας, εκ γονέων Κρητών. Υπηρέτησεν ως ιεροκήρυξ στρατού, ως ιερατικός προϊστάμενος εις ναούς των Αθηνών και ως στρατιωτικός ιερεύς. Το 1957 εξελέγη μητροπολίτης Παραμυθίας, Φιλιατών και Γηρομερίου, ένθα παρέμεινε μέχρι του 1968, ότε άπεμακρύνθη του Θρόνου του από τον άρχιεπίσκοπον Αθηνών Ιερώνυμον, διότι εστερείτο της έξωθεν καλής μαρτυρίας. Έγραψε πολλές μελετάς.

14. Παύλος Καρβέλης (1968-1974). Εγεννήθη το 1922 εις Καμάρας Πατρών. Ήτο ιεράρχης αφοσιωμένος εις τα θρησκευτικά του καθήκοντα. Το 1974 απεμακρύνθη του θρόνου του υπό της ιεραρχίας της εκκλησίας, διότι εξελέγη αντικανονικώς υπό της αριστίδου συνόδου του πρώην Αθηνών αρχιεπισκόπου Ιερώνυμου. Και

15. Τίτος Παπανάκος (1974-). Εγεννήθη το 1931 εις Πειραιά. Εχρημάτισεν ιεροκήρυξ της μητροπόλεως Κεφαλληνίας μέχρι του έτους 1974, ότε εξελέγη μητροπολίτης Παραμυθίας, Φιλιατών και Γηρομερίου.

Γ. ΙΔΡΥΣΙΣ ΝΕΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΝ ΣΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟ

Τον Νοέμβριον του 1924, μετά την Μικρασιατικήν καταστροφήν, το οικουμενικόν πατριαρχείον, έχον την πνευματικήν δικαιοδοσίαν επί των Ιερών μητροπόλεων των Νέων χωρών της Ελλάδος, ίδρυσε νέας προσωρινάς μητροπόλεις εις τας χώρας αυτάς με όρια έκτασιν τα διοικητικά όρια των επί τουρκοκρατίας υποδιοικήσεων, προς προσωρινήν τακτοποίησιν των εκ της Μ. Ασίας και Θράκης καταφυγόντων προσφύγων αρχιερέων εις το ελεύθερον Ελληνικόν κράτος. Ούτω συνεστήθησαν αι μητροπόλεις Δρυϊνουπόλεως και Πωγωνιανής, Φιλιατών και Γηρομερίου, και Μετσόβου, αι οποίαι μετά την χρείαν αυτών συνεχωνεύθησαν μετά των εκκλησιαστικών μονίμων περιφε-

ρειών από τας οποίας απεσπάσθησαν.

2. Μητρόπολις Φιλιατών και Γηρομερίου

Αι Φιλιάται ή Φιλιάτες είναι κτίσμα του 18 αιώνας, κατοικηθείσα το πρώτον από μουσουλμάνους και αιθιγγάνους και από το 1875 από χριστιανούς Έλληνες. Έλαβε την ονομασίαν πιθανώς από το αρχαίον Ίλιον της Ηπείρου, ήτοι Ιλιάται και χάριν ευφωνίας Φιλιάται. Επί τουρκοκρατίας ήτο η έδρα υποδιοικήσεως.

Η κωμόπολις Φιλιατών απετέλεσε περί τα μέσα του 18 αιώνας εν από τα κωμάρια της εξαρχίας Γηρομερίου. Μετά την κατάργησιν της εξαρχίας ολόκληρος ή περιοχή Φιλιατών υπήχθη εις την επισκοπίν Παραμυθίας.

Τον Νοέμβριον του 1924 δια της υπ' αριθμ 4427/1924 πράξεως του οικουμενικού πατριαρχείου Κων/λεως συνεστήθη ή μητρόπολις Φιλιατών και Γηρομερίου με έδραν την κωμόπολιν Φιλιατών.

Της μητροπόλεως Φιλιατών ο ποιμαίνων αρχιερεύς επιλοφορείτο «Ιερώτατος μητροπολίτης Φιλιατών και Γηρομερίου, υπέρτιμος και εξάρχος Ηπείρου». Μητροπολίτης της νέας μητροπόλεως Φιλιατών και Γηρομερίου έποθετήθη την 9 Σεπτεμβρίου 1925 ο από Νέας Πελαγονίας Χρυσόστομος Καβουρίδης, ο οποίος την 27 Μαρτίου 1926 μετετέθη εις την μητρόπολιν Μογλωνών και Φλωρίνης.

Το 1928 η μητρόπολις Φιλιατών και Γηρομερίου συνεχωνευσθη μετά της μητροπόλεως Παραμυθίας, μετά της οποίας παραμένει νυνωμένη μέχρι σήμερα. Η μητρόπολις Παραμυθίας από του Νοεμβρίου 1924 μέχρι του 1928, ότε ή περιφέρεια Φιλιατών απετέλεσεν ιδίαν μητρόπολιν, περιελάμβανε μόνον τας υποδιοικήσεις Παραμυθίας και Μαργαριτίου και ο ποιμαίνων αυτήν αρχιερεύς επιλοφορείτο «Παραμυθίας και Πάργας».

Το πρώτον ο τίτλος «Παραμυθίας και Πάργας» αναφέρεται επί επισκόπου Παραμυθίας Άνθιμου (1785-1792).

Φωτίου Γ. Οικονόμου
«Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ»
Αθήναι 1982

Περιμένοντας τα Χριστούγεννα

Γράφει η Τούλα Στεφανίδου-Μαθακάτα

Χριστούγεννα. Τα περιμέναν από τον Νοέμβριο μικροί και μεγάλοι με χαρά και δέος. Από τότε που ο φτωχός ο Φίλιππος όλη μέρα στο χωράφι δούλευε και το βράδυ απόκρευε. Από τότε που αρχίζει η νηστεία και περιμένουν τα Χριστούγεννα μετρώντας τις μέρες με ελπίδα, προσμονή και παρηγοριά.

Στην καρδιά του χειμώνα να δυναμώνει το κρύο να πέφτουν τα πρώτα χιόνια, να είναι ατέλειωτες οι νύχτες και η γιαγιά να λέει: Αη-Μηνάς εμήνυσε και τ' Αη-Φιλίππου αυτού είμαι ακόμη με τα Νικολοβάρβαρα βαρύς χειμώνας πέφτει και τ' Αη-Ντριός (του Αγίου Ανδρέα) αντριεύεται το κρύο.

Στα εισόδια της Θεοτόκου, Παναγίας της πολυσπορίτισας λέει ο λαός απαραίτητα βράζανε τα πολυσπόρια, σιτάρι κυρίως και καλαμπόκι που τρώγανε με αμύδαλα, καρύδια, κανέλλα και λίγη ζάχαρη μ' ευχαρίστηση μικροί και μεγάλοι.

Τώρα με την τεχνολογία και την παγκοσμιοποίηση αλλάξανε όλα. Στις πόλεις, τα φώτα, τα πολύχρωμα λαμπιόνια θα στολίσουν τις βιτρίνες, κόσμος θα μπει και θα βγει αγοράζοντας δώρα και δέντρα, πολλά έλατα αληθινά αλλά και πλαστικά και κανένα караβάκι θα στηθούν παντού για να στολίσουν τα σα-

λόνια των σπιτιών. Όσο πλησιάζουν τα Χριστούγεννα οι μεγαλύτεροι γίνονται μικρά παιδιά και θέλουν να βρεθούν στο πατρικό σπίτι, να μαζευτεί η οικογένεια στο Χριστουγεννιάτικο τραπέζι και ν' απολαύσει το αναμμένο τζάκι και να γευτεί τα φαγητά της γιαγιάς και της μητέρας.

Μετά τη μεταλαβιά να φάει ένα κομμάτι γλυκό «σπάργανα του Χριστού» τα λέγαμε. Άνοιγε φύλλα από ζυμάρι η μητέρα τα έψηνε στη ζεστή πλάκα τα έστρωνε σε ταψί και ανάμεσα αμύδαλα, κανέλλα και μετά σιρόπι. Και θέλει ν' ακούσει όπως τότε, τελευταία φορά το 1932 τον κράχτη τα ζημερώματα που χτυπάει δυνατά την πόρτα και να φωνάζει: «Συνηήστε, ώρα για την εκκλησία». Θέλει πολύ να βρεθεί στο πατρικό σπίτι που την προσκαλεί όπως έγραφε κι' ο Παλαμάς.

«Το σπίτι μου το πατρικό κι' ας το πατούν οι ξένοι στοιχειό είναι και με προσκαλεί στοιχειό και με μαγεύει».

Γιορτή αγάπης είναι τα Χριστούγεννα, γιορτή ειρήνης. Στους Θεοβάδιστους τόπους, όπως έγραψε ο ποιητής και λογογράφος Τάκης Σαλαμάγκας σήμερα ειρήνη δεν υπάρχει. Αίμα ρέει άφθονο και η βία βασιλεύει. Χαρούμενα παιδιά και ευτυχισμένοι άνθρωποι δεν υπάρχουν. Ας ευχηθούμε να μιλήσει στις καρδιές των ανθρώπων το θείο βρέφος για να βασιλέψει στη γη η Ειρήνη.

Φωτορεπορτάζ

23-12-01

Παγοί με τον Παπα-Γιώργη και τον πρόεδρο του Συλλόγου Παγοίων Αθήνας στον Μητροπολιτικό ναό της Ηγουμενίσσας για προσκύνημα των τιμών Δώρων

19-10-03

Εκδρομή του Συλλόγου στη Λίμνη Στυμφαλία της Ορεινής Κορινθίας

2-11-03

Πρωτοκύριακο στο λιμάνι της Ηγουμενίσσας

Φωτο σκιές του παρελθόντος

Πάσχος Γιοχάλας, Διονυσία Τσίνα, Λευκοθέα Δημουλίτσα, Λουίζα Δημουλίτσα, Κ. Βραδής, Παναγιώτα Προϊσίνη-Γιοχάλα, Αθηνά Δημουλίτσα, Ιωάννης Γιοχάλας και Τίτος Γιοχάλας.

Δάφνη Κολώνη, Κούλα Αποστολίδη, Λίνα Τσίνα.

Φάνης Θωμαΐδης, Γεράσιμος Βέργος, Ντίνος Τσίνας.

Διονύσης Παΐζης, Κώστας Δράκος, Φιναντσέρης, Τάκης Τσίνας, Βαγγέλης Μπάκουλης (ο Φιναντσέρης ήταν περιβολλάρης ενός κτήματος του Βαγγέλη Μπάκουλη το οποίο είχαν επιτάξει οι Ιταλοί).

Τάκης Τσίνας, Γιώργος Ρίζος, Σπύρος Αρβανιτάκης, Θεμιστοκλής Πηγής.